

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de examinare
și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică
cu aplicarea semnăturii electronice simple**

În temeiul art. 440 alin. (1¹) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple (se anexează).

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Doina NISTOR

Ministrul afacerilor interne

Daniella Misail-Nichitin

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

REGULAMENT
privind modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale
în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple (în continuare – *Regulament*) stabilește obiectul, scopul, obiectivele, principiile generale, modul de aplicare și funcțiile acestuia, cu accent pe digitalizarea și simplificarea procesului contravențional prin integrarea unei soluții moderne de aplicare a semnăturii electronice simple direct pe ecranul tactil al tabletei, în cadrul Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții (în continuare – *Sistem*).

2. Prezentul Regulament reglementează cadrul legal și tehnic privind utilizarea semnăturii electronice simple în procesul contravențional prin integrarea unei soluții moderne de semnare direct pe ecranul tactil al tabletei, asigurând astfel integritatea și autenticitatea actelor procesuale.

3. Regulamentul are ca scop digitalizarea și simplificarea procesului contravențional prin utilizarea mijloacelor electronice de serviciu pentru constatarea, examinarea și soluționarea cauzelor contravenționale, în conformitate cu standardele moderne de administrație publică digitală.

4. Prezentul Regulament este opozabil agenților constatați, instituțiilor și părților implicate în constatarea, examinarea și soluționarea cauzelor contravenționale, contraveniențelor, precum și celorlalți participanți la procesul contravențional, stabilind modul de utilizare, funcțiile și regimul juridic al semnăturii electronice simple.

5. Regulamentul urmărește realizarea următoarelor obiective:

5.1. digitalizarea procesului contravențional – desfășurarea tuturor etapelor aferente examinării cauzelor contravenționale în format electronic, eliminând necesitatea actelor procesuale pe suport de hârtie, prin utilizarea semnăturii electronice simple;

5.2. simplificarea și eficientizarea procedurilor – reducerea duratei proceselor și a efortului administrativ prin utilizarea tehnologiilor digitale și a semnăturii electronice simple;

5.3. accesibilitatea – garantarea accesului rapid și ușor la actele procesuale contravenționale pentru toate părțile implicate și semnarea acestora cu ajutorul semnăturii electronice simple;

5.4. sporirea transparenței – implementarea unei soluții digitale care permite monitorizarea clară și în timp real a proceselor și a deciziilor, contribuind la reducerea riscului de erori și de abuzuri;

5.5. reducerea costurilor – eliminarea cheltuielilor asociate gestionării actelor procesuale pe suport de hârtie, precum costurile pentru hârtie, arhivare și transport.

6. În sensul prezentului Regulament, următoarele noțiuni semnifică:

6.1. *mijloace electronice de serviciu* – echipamente electronice utilizate în procesul contravențional, precum tableta și stiloul digital, destinate semnării electronice simple a actelor procesuale, precum și procesării, stocării și gestionării informațiilor în format electronic;

6.2. *semnătură electronică simplă* – date în formă electronică, reprezentând digital semnătura olografă realizată cu un stilou digital pe un mijloc electronic, fără utilizarea certificatelor pentru semnătură electronică, atașate documentelor electronice, acceptată în procesul contravențional pentru acte procesuale sau acțiuni care nu implică un nivel ridicat de securitate ori autentificare;

6.3. *algoritmul SHA* – funcție unidirecțională proiectată pentru securizarea informațiilor digitale, care transformă o intrare de lungime variabilă într-o ieșire fixă, numită valoare hash, concepută astfel încât orice modificare a intrării să genereze o ieșire complet diferită.

7. Pentru asigurarea realizării obiectivelor stabilite de prezentul Regulament, se vor respecta următoarele principii:

7.1. *principiul legalității* – toate acțiunile agenților constatatori și ale autorităților implicate sunt realizate în conformitate cu legislația, precum și cu normele și standardele internaționale recunoscute în domeniu;

7.2. *principiul transparenței și eficienței* – garantează părților implicate accesul la actele procesuale contravenționale, inclusiv în formă electronică, iar utilizarea semnăturii electronice simple contribuie la reducerea duratei procedurilor și la minimizarea costurilor administrative;

7.3. *principiul integrității datelor* – actele procesuale electronice semnate cu semnătura electronică simplă sunt protejate împotriva alterării sau accesului neautorizat;

7.4. *principiul confidențialității informației* – presupune răspunderea personală a agenților constatatori responsabili de prelucrarea informațiilor privind cauzele contravenționale, care sunt gestionate în mod securizat, conform cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal;

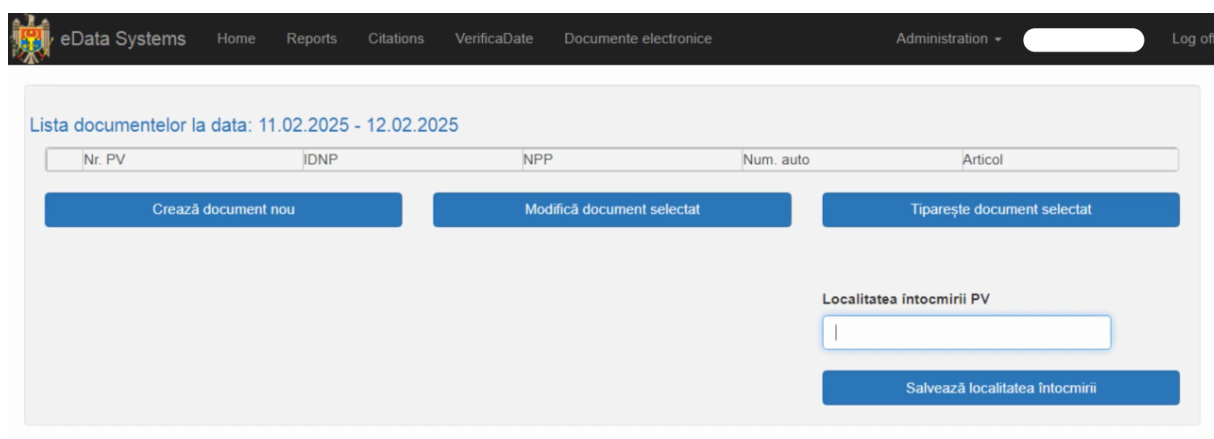
7.5. *principiul accesibilității* – procesele electronice sunt concepute pentru a fi utilizate cu ușurință de toți cetățenii și agenții constatatori.

Capitolul II

MODUL DE APLICARE A SEMNĂTURII ELECTRONICE SIMPLE ȘI FUNCȚIILE SISTEMULUI

8. Aplicarea semnăturii electronice simple în procesele contravenționale este reglementată pentru a garanta legalitatea, autenticitatea, integritatea și eficiența proceselor digitale, care prevede următoarele aspecte:

8.1. agentul constator, prin intermediul mijlocului electronic de serviciu, accesează aplicația dedicată din cadrul Sistemului, care permite generarea actelor procesuale în format digital, conform figurii 1;

The screenshot shows the eData Systems web application interface. At the top, there is a navigation bar with the following items: eData Systems (with a logo), Home, Reports, Citations, VerificaDate, Documente electronice, Administration (with a dropdown arrow), and Log off. Below the navigation bar, the main content area displays a header for a document list: "Lista documentelor la data: 11.02.2025 - 12.02.2025". Underneath this header is a table with five columns: "Nr. PV", "IDNP", "NPP", "Num. auto", and "Articol". Below the table, there are three blue buttons: "Crează document nou", "Modifică document selectat", and "Tipărește document selectat". To the right of these buttons, there is a section titled "Localitatea întocmirii PV" with a text input field and a blue button labeled "Salvează localitatea întocmirii".

8.2. Sistemul verifică și validează identitatea agentului constator prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

8.3. agentul constator introduce informațiile necesare stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, pentru actul procesual în cauză, conform figurii 2;

The screenshot shows the 'eData Systems' web application interface. The top navigation bar includes 'Home', 'Reports', 'Citations', 'VerificaDate', 'Documente electronice', 'Administration', and 'Log off'. The main content area is divided into three sections:

- 1. Date, ora incheierii**: Three input fields for 'Data, ora incheierii', 'Data, ora comiterii', and 'Data aducerii la cunoștința'.
- 2. Locul comiterii**: A section for entering the location details, including 'Localitatea', 'Strada 1', 'Strada 2', 'Casa', 'Bloc', 'Traseu', 'Scară', 'Apartament', 'Km', and 'm'.
- 3. Articol**: A section for entering article details, including 'Norma contravențională', 'Tip act normativ', 'Norma materială', 'Esența normei materiale', 'Esența normei contravenționale', and 'Fapta contravențională'.

Figura 2

8.4. actul procesual generat este verificat de către agentul constator pentru a se asigura că toate informațiile sunt corecte, valide și complete;

8.5. participanții la procesul contravențional aplică semnătura electronică simplă cu stiloul digital pe ecranul tactil al mijlocului electronic de serviciu în spațiul predestinat acestuia, conform figurii 3;

The screenshot shows the 'eData Systems' web application interface. The top navigation bar is the same as in Figure 2. The main content area is divided into two sections:

- 10 Adaugă fișierul**: A section for adding a file, with a 'Choose Files' button and 'No file chosen' text.
- 11 Semnatura**: A section for signing the document, featuring a large digital signature area with a handwritten signature 'T. Aliz' and a 'Stergere' (Erase) button below it.

At the bottom of the form, there is a large blue button labeled 'Salvează document' (Save document).

Figura 3

8.6. versiunea finală a actului procesual se salvează de agentul constator și se stochează în Sistem.

9. Actului procesual electronic generat și semnat de toți participanții la procesul contravențional i atribuie un identificator unic, determinat prin calcularea valorii hash utilizând funcția SHA.

10. Identificatorul unic atribuit la salvarea actului procesual electronic se salvează în Sistem, fără posibilitatea modificării.

11. Integritatea actului procesual electronic semnat poate fi verificată și comparată cu identificatorul unic inițial asociat, stocat în Sistem.

12. Funcția de bază a semnăturii electronice simple în procesul contravențional constă în semnarea actelor procesuale electronice, utilizând mijloacele electronice de serviciu.

13. Funcția Sistemului care generează acte procesuale semnate cu semnătura electronică simplă se realizează prin:

13.1. stocarea actelor procesuale electronice și transmiterea unei copii contravenientului prin intermediul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) sau, după caz, la adresa de e-mail indicată de acesta;

13.2. jurnalizarea acțiunilor (creare, semnare, modificare);

13.3. vizualizarea actelor procesuale generate;

13.4. semnarea actului procesual cu ajutorul stiloului digital, prin realizarea mișcărilor pe suprafața ecranului tactil al tabletei, care pot fi identificate prin presiune, unghi de înclinare și ritm, transformându-le într-o semnătură electronică simplă;

13.5. stocarea actelor procesuale semnate și a metadatelor;

13.6. asigurarea protecției datelor în vederea garantării confidențialității, integrității și disponibilității împotriva accesului neautorizat și fraudelor.

14. Aplicarea semnăturii electronice simple pe actele procesuale este însoțită de marca temporală care certifică existența informației la un moment de timp determinat, cu păstrarea autenticității și integrității actului procesual, în vederea stabilirii cu exactitate a momentului aplicării semnăturii electronice simple, care îndeplinește următoarele cerințe:

14.1. asigură o legătură între data și ora aplicării și alte date, excluzând posibilitatea modificării sau eliminării acestora fără ca acest lucru să fie detectat;

14.2. se bazează pe o sursă de timp precisă, sincronizată cu ora universală coordonată.

Capitolul III

REGIMUL JURIDIC AL SEMNĂTURII ELECTRONICE SIMPLE

15. Semnătura electronică simplă are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă, iar actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este echivalat, după efectele sale, cu actul procesual similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.

16. Semnătura electronică simplă este considerată valabilă dacă:

16.1. a fost aplicată de către participanții la procesul contravențional;

16.2. actul procesual semnat nu a suferit modificări ulterioare și este păstrat într-un format care garantează integritatea conținutului, utilizând standarde recunoscute, precum formatul de document portabil (PDF);

16.3. este asociată cu datele de autentificare ale agentului constator, confirmate printr-un mecanism de autentificare în doi pași, precum și cu mijlocul electronic de serviciu utilizat pentru semnare;

16.4. în cazul contestării validității semnăturii electronice simple, identificarea semnatarului se realizează prin constatări tehnico-științifice sau expertize judiciare;

16.5. pentru garantarea integrității actelor procesuale semnate electronic, se utilizează algoritmi hash care generează un cod unic al documentului atât înainte, cât și după aplicarea semnăturii, prevenind orice modificare neautorizată.

17. Regimul juridic de protecție a datelor cu caracter personal se aplică în conformitate cu prevederile Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții și ale Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2022.

18. În cazul în care legislația prevede că actul procesual trebuie să fie completat sau prezentat pe suport de hârtie și semnat cu semnătură olografă, documentul semnat cu semnătură electronică simplă în cadrul Sistemului se consideră corespunzător cerințelor respective.

19. În cadrul Sistemului, actul procesual semnat cu semnătura electronică simplă produce efecte juridice și este admis ca probă, inclusiv în cadrul procedurilor judiciare, și nu poate fi respins doar pentru motivul că este în formă electronică.

20. Toate exemplarele identice ale actelor procesuale semnate cu semnătură electronică simplă sunt considerate originale și produc aceleași efecte juridice.

21. În cazul în care o persoană semnează cu semnătură electronică simplă un act procesual și un alt act procesual pe suport de hârtie îl semnează cu semnătură olografă, iar conținutul acestora este identic, ambele se consideră acte procesuale de sine stătătoare și originale.

22. Copia de pe documentul semnat electronic cu semnătură electronică simplă se consideră reprezentarea (redarea) acestuia pe suport de hârtie, într-o formă perceptibilă. Copia de pe documentul semnat cu semnătură electronică simplă se autentifică în modul prevăzut de legislație pentru autentificarea copiilor de pe documentele pe suport de hârtie și conține mențiunea despre faptul că este copie de pe documentul electronic.

23. Constatarea autenticității și validității actelor procesuale semnate cu semnătură electronică simplă se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar. Modul de contestare a aplicării semnăturii electronice simple este identic cu cel aplicabil semnăturii olografe, asigurând aceleași garanții procedurale și posibilitatea de expertizare tehnică sau judiciară.

24. În cazul imposibilității utilizării mijloacelor electronice de serviciu din motive tehnice justificate, participanții la procesul contravențional au dreptul de a utiliza formatul clasic pe suport de hârtie.

Secțiunea 1

Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple

25. Participanții la procesul contravențional au dreptul:

25.1. să acceseze actele procesuale electronice semnate cu semnătură electronică simplă prin intermediul platformelor tehnologice guvernamentale și al mijloacelor electronice autorizate, administrate de autoritățile competente, care asigură protecția datelor, integritatea informațiilor și previn accesul neautorizat;

25.2. să fie informați despre utilizarea semnăturii electronice simple și modul în care aceasta este aplicată asupra actelor procesuale;

25.3. să conteste autenticitatea sau integritatea unui act procesual semnat electronic, în condițiile legii;

25.4. în cazul în care unul dintre participanți nu dispune de mijloace de identificare electronică, să poată solicita accesul la actele procesuale pe suport de hârtie;

25.5. să solicite clarificări sau suport tehnic pentru accesarea actelor procesuale și pentru semnarea acestora cu semnătura electronică simplă.

26. Participanții la procesul contravențional sunt obligați:

26.1. să utilizeze semnătura electronică simplă în conformitate cu prevederile legale și instrucțiunile agentului constatat;

26.2. să respecte regulile de confidențialitate și securitate privind accesul la actele procesuale electronice.

Secțiunea a 2-a

Domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple

27. În sensul prezentului Regulament, semnătura electronică simplă se utilizează pentru semnarea actelor procesuale gestionate și întocmite de agentul de constatat în cadrul unui proces contravențional inițiat și desfășurat potrivit legislației.

28. Regimul juridic al prezentului Regulament nu se extinde asupra altor relații de drept public și/sau privat.

29. Asigurarea securității informaționale se efectuează prin metodele descrise în Conceptul Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții și în Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2022.

30. Agentul constatat poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală pentru încălcarea cu vinovăție a prezentului Regulament, în funcție de gravitatea faptei.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

1.1 Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autor: Ministerul Afacerilor Interne

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Odată cu finalizarea perioadei de implementare a Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”, Republica Moldova a ajuns la momentul când trebuie să își regândească posibilitățile de transformare digitală, dintr-o perspectivă mai complexă, la nivelul întregii societăți, prin identificarea de noi oportunități prin care oamenii, sectorul privat și instituțiile statului vor interacționa prin soluții digitale.

Elaborarea prezentului proiect de act normativ a fost determinată de necesitatea stringentă de a moderniza și eficientiza procesul de constatare și examinare a cauzelor contravenționale în Republica Moldova. Contextul actual, caracterizat prin utilizarea predominantă a documentelor fizice, a generat multiple provocări pentru autorități, cetățeni și mediul înconjurător. Printre acestea se numără birocrăția excesivă, timpii lungi de procesare, riscul pierderii sau deteriorării documentelor și consumul ridicat de resurse financiare și materiale.

În prezent, examinarea cauzelor contravenționale implică o serie de proceduri complexe și fragmentate, care îngreunează activitatea agenților constatatori și a celorlalte instituții implicate. Documentele pe suport hârtie trebuie transportate fizic între diferite instituții, ceea ce generează nu doar costuri suplimentare, ci și un risc ridicat de erori umane și întâzieri. În plus, lipsa unei soluții digitale împiedică urmărirea etapelor procesuale în timp real, afectând astfel transparența și încrederea publicului în eficiența procesului contravențional.

Această situație nu se aliniază obiectivelor strategice ale Guvernului Republicii Moldova, care și-a propus, prin Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, să implementeze măsuri concrete pentru dezvoltarea unei societăți digitale, în care serviciile electronice să fie accesibile tuturor cetățenilor sau eficientizarea instituțiilor publice prin utilizarea pe larg a tehnologiilor, iar lucrul administrativ - fără hârtie. În acest sens, Legea nr. 272 din 28.11.2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 stabilește baza legală pentru utilizarea soluțiilor digitale în gestionarea cauzelor contravenționale, inclusiv prin introducerea semnăturii electronice simple.

De asemenea, utilizarea mijloacelor electronice de serviciu va adresa problemele legate de sustenabilitate și protecția mediului. Trecerea de la documente fizice la soluții digitale va reduce semnificativ consumul de hârtie, toner și alte materiale asociate proceselor administrative tradiționale, contribuind astfel la obiectivele de protecție a mediului asumate de Republica Moldova.

Aprobarea prezentului proiect va permite Republicii Moldova să își consolideze poziția în procesul de modernizare a administrației publice, oferind cetățenilor și autorităților soluții sigure, eficiente și accesibile pentru gestionarea cauzelor contravenționale.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În contextul actual, procesul de examinare a cauzelor contravenționale în Republica Moldova se desfășoară în format tradițional, implicând documente tipărite și proceduri administrative complexe. Această abordare creează multiple dificultăți pentru toate părțile implicate. Procesele sunt adesea lente, fiind afectate de birocrație excesivă și de durata mare a etapelor necesare pentru gestionarea unui dosar. Documentele fizice trebuie transportate între instituții, ceea ce implică nu doar timp, ci și resurse financiare considerabile.

Actele procesuale pe suport hârtie trebuie întocmite, verificate, scanate și ulterior transportate și arhivate, toate aceste etape implicând un volum semnificativ de muncă manuală. Acest lucru determină nu doar întârzieri considerabile, ci și un risc sporit de erori umane, pierdere sau deteriorare a documentelor.

Costurile operaționale de asemenea reprezintă o altă problemă semnificativă, gestionarea actelor procesuale fizice implică cheltuieli considerabile legate de hârtie, imprimare, transport și arhivare. Aceste cheltuieli sunt greu de justificat într-o eră digitală, în care tehnologiile moderne permit soluții mai eficiente, rapide și economice.

Pe lângă aceste aspecte, manipularea documentelor fizice prezintă riscuri ridicate de pierderi, deteriorări sau erori umane. În absența unor soluții tehnologice moderne, urmărirea în timp real a etapelor procesuale este aproape imposibilă, ceea ce contribuie la lipsa de transparență și, uneori, la riscul de abuzuri.

Deși tehnologiile moderne sunt tot mai accesibile, utilizarea lor în gestionarea cauzelor contravenționale rămâne limitată. Semnătura electronică simplă, o soluție deja instituită, dar neutilizată, iar beneficiile digitalizării, precum rapiditatea, securitatea și eficiența, nu sunt pe deplin exploatate.

În acest context, este evidentă necesitatea intervenției pentru operaționalizarea acestui proces, iar digitalizarea etapelor de examinare a cauzelor contravenționale reprezintă o soluție urgentă și esențială. Aceasta ar permite reducerea birocrației, economisirea resurselor, creșterea accesibilității și transparenței, precum și promovarea unor practici sustenabile care să protejeze mediul.

Astfel, intervenția propusă urmărește să răspundă acestor provocări prin implementarea unui sistem electronic integrat, care să simplifice procedurile, să asigure accesul rapid la informații și să promoveze utilizarea semnăturii electronice simple.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Anexa la proiectul de hotărâre conține Regulamentul privind modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple, care nu este un Regulament dedicat conform Reglementării tehnice „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006.

Totodată, acesta conține capitolele „Dispoziții generale”, care descrie obiectul de reglementare, scopul, obiective și noțiunile utilizate. Capitolul II descrie „Modul de aplicare a semnăturii electronice simple și funcțiile sistemului”, precum și Capitolul III care descrie „Regimul juridic al semnăturii electronice simple”, inclusiv Secțiunea nr. 1 „Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple” și Secțiunea a 2-a „Domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple”.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea selectată pentru proiectul de act normativ care implică utilizarea semnăturii electronice simple a fost considerată cea mai viabilă datorită faptului că oferă o soluție integrată, coerentă și eficientă, iar proiectul este elaborat în vederea implementării art. 440 alin. (1¹) din Codul contravențional Totodată, motivele sunt multiple:

- eficiență crescută, deoarece sistemul permite procesarea rapidă a actelor procesuale, reducerea erorilor și a timpilor de răspuns;
- costuri reduse, prin reducerea cheltuielilor cu materialele fizice și arhivarea documentelor, datorită stocării digitale;
- accesibilitate extinsă, care permite accesul cetățenilor la serviciile online de oriunde și oricând, promovând incluziunea digitală;
- simplificarea proceselor administrative, care reduce complexitatea gestionării actelor procesuale și fluxurilor de lucru;
- accesul cetățenilor la servicii publice, mai cu seamă în zonele rurale, unde resursele tehnice nu sunt întotdeauna disponibile (semnătura electronică avansată și semnătură electronică calificată).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea un impact profund și transformator asupra sectorului public. Această inițiativă va moderniza semnificativ modul în care agenții constataori gestionează cauzele contravenționale, oferind beneficii semnificative din perspectiva eficienței, transparenței și sustenabilității.

Prin digitalizarea completă a proceselor, timpul necesar pentru examinarea cauzelor contravenționale va fi redus considerabil, eliminând etapele birocratice inutile și optimizând fluxurile de lucru. Agenții constataori vor dispune de instrumente digitale moderne, care vor facilita gestionarea eficientă a informațiilor și reducerea volumului de muncă, alocarea de mai mult timp activităților strategice, contribuind la sporirea productivității instituționale.

Cetățenii și instituțiile publice vor beneficia de acces rapid la informații, interoperabilitate între sisteme și un flux de lucru eficient. De asemenea, utilizarea tehnologiilor moderne, precum semnătura electronică simplă, va consolida încrederea în soluțiile digitale și va sprijini alte inițiative de digitalizare.

4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli adiționale și alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, deoarece infrastructura tehnică necesară, cum ar fi tabletele, stilourile digitale și calculatoarele, este deja disponibilă în dotarea Inspectoratului General al Poliției. Problema majoră până acum a fost lipsa unui cadru legal, care să permită utilizarea acestor echipamente în procesul contravențional.

Proiectul remediază această situație prin crearea unui cadru normativ care reglementează utilizarea tehnologiilor existente pentru digitalizarea procesului. Astfel, agenții constataori vor putea valorifica aceste resurse tehnice pentru semnarea și gestionarea actelor procesuale contravenționale în format electronic, iar acest lucru optimizează utilizarea resurselor deja disponibile, fără a genera costuri adiționale.

Acest aspect subliniază eficiența soluției propuse, care maximizează utilizarea echipamentelor existente și elimină barierele normative, care au limitat până acum modernizarea procesului contravențional.

4.3 Impactul asupra sectorului privat

Nu se aplică

4.4 Impactul social

Procesele digitale vor fi mai transparente și vor asigura o trasabilitate completă a acțiunilor, contribuind astfel la consolidarea încrederii cetățenilor în instituțiile statului.   În plus, implementarea unui astfel de sistem va contribui la educația și conștientizarea digitală a populației. Cetățenii vor învăța să utilizeze instrumente moderne precum semnătura electronică simplă, fapt ce va accelera adoptarea altor servicii digitale oferite de autoritățile statului. Această familiarizare cu noile tehnologii va pregăti societatea pentru o tranziție mai amplă către digitalizare și va consolida cultura digitală la nivel național.
4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal
Implementarea proiectului va genera un impact semnificativ asupra datelor cu caracter personal, având în vedere că procesul contravențional digitalizat presupune colectarea, prelucrarea și stocarea unor informații sensibile despre cetățeni. Pentru a asigura respectarea cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal, vor fi implementate următoarele măsuri: ▪ colectarea și prelucrarea datelor se va realiza în conformitate cu principiile de legalitate, echitate, transparență, minimizare a datelor și limitarea scopului. Se vor colecta doar datele strict necesare pentru procesul contravențional în format electronic; ▪ aplicarea algoritmilor de hash, care generează o amprentă digitală unicat al actului procesual înainte și după aplicarea semnăturii electronice simple, care previne alterarea conținutului.; ▪ accesul la datele cu caracter personal va fi restricționat în funcție de atribuțiile utilizatorilor. Fiecare utilizator va avea acces doar la informațiile strict necesare pentru îndeplinirea sarcinilor; ▪ sistemul va include funcționalități de jurnalizare pentru monitorizarea accesului și utilizării datelor, raportarea și investigarea oricăror încercări de acces neautorizat sau activități suspecte, iar cetățenii vor fi informați despre drepturile lor privind protecția datelor și modalitățile de exercitare a acestora în conformitate cu cadrul normativ în domeniu.
4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu se aplică
4.5 Impactul asupra mediului
Implementarea proiectului va avea un impact pozitiv asupra mediului. Digitalizarea proceselor va elimina necesitatea utilizării hârtiei și a altor materiale consumabile asociate proceselor tradiționale pe suport fizic. Această tranziție va reduce semnificativ cantitatea de deșeuri generate și consumul de resurse naturale, contribuind la atingerea obiectivelor naționale de protecție a mediului și promovând practici administrative sustenabile.
4.6 Alte impacturi și informații relevante
Nu se aplică.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prezentul proiect nu presupune armonizarea legislației naționale la prevederile legislației Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu se aplică.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Afacerilor Interne a publicat pe pagina web: www.particip.gov.md, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de act normativ. <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-hotarare-a-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-modul-de-examinare-a-cauzelor-contravenționale-in-forma-electronica-cu-aplicarea-semnaturii-electronice-simple/13682>.

Totodată, setul de materiale aferent proiectului au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md la compartimentul Transparența / Consultări publice cu indicarea persoanelor responsabile de recepționarea recomandărilor din partea părților interesate, precum și a datelor de contact ale acestora.

Proiectul fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu numărul unic număr unic (14/MAI/2025), în același timp fiind supus procedurii de avizare cu toți subiecții interesați. În acest context, proiectul a fost expediat pentru avizare către Ministerul Justiției, Agenția pentru Securitate Cibernetică, Agenția de Guvernare Electronică, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică, Procuratura Generală, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Ministerul Finanțelor, Consiliul Superior al Magistraturii și Serviciul de Informații și Securitate.

Toate propunerile și obiecțiile înaintate în raport cu prevederilor proiectului au fost incluse în Sinteza aferentă proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În contextul expertizei juridice nr. 04/1-1852 din 20.02.2025, Ministerul Justiției a apreciat pozitiv conținutul proiectului, iar la definitivarea acestuia au fost luate în considerare obiecțiile și recomandările înaintate de către autor.

În raport cu expertiza anticorupție, Raport nr. EHG25/10383 din 04.03.2025, se menționează că, în cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Totodată, proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la modernizarea și eficientizarea procesului de constatare și examinare a cauzelor contravenționale.

De asemenea, în normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție: utilizarea neuniformă a termenilor, concurența normelor de drept și lipsa răspunderii clare pentru încălcări.

Astfel, în scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, se consideră oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor.

Prin urmare, la definitivarea proiectului în baza Raportului menționat, au fost luate în considerare toate obiecțiile înaintate și incluse în Sinteza.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul a fost elaborat în vederea punerii în aplicare a Legii nr. 272 din 28.11.2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, respectiv aprobarea acestuia nu implică necesitatea modificării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ reprezintă un pas esențial în modernizarea și digitalizarea procedurilor administrative. Această transformare

necesită o abordare integrată și bine planificată, care să faciliteze tranziția de la metodele tradiționale pe suport hârtie la un sistem digital avansat, optimizat pentru eficiență și transparență.

Un element central al acestui proces este dezvoltarea unei platforme informatice dedicate gestionării actelor procesuale contravenționale. Aceasta va permite întocmirea, procesarea, captarea semnăturii olografe, stocarea și monitorizarea documentelor, reducând erorile umane și eficientizând fluxurile de lucru. Prin digitalizarea completă a acestor procese, se va asigura un acces rapid și securizat la informații, eliminând riscul pierderii documentelor și sporind acuratețea datelor.

De asemenea, integrarea funcționalităților de semnătură electronică simplă reprezintă un aspect esențial al reformei digitale. Implementarea acestei soluții, fie prin tehnologii existente, fie prin dezvoltarea unor module specifice, va permite autentificarea și semnarea electronică a actelor procesuale, reducând semnificativ timpul și resursele necesare procesării documentelor.

Prin aceste măsuri, administrația publică va beneficia de un sistem modern, în care procesele sunt mai eficiente, transparente și accesibile. Implementarea cu succes a acestor soluții va constitui un exemplu de bună practică în adaptarea administrației la era digitală, oferind un model de referință pentru alte state și organizații.

Având în vedere că prezentul proiect urmărește punerea în aplicare a cadrului normativ aferent Legii nr. 272/2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 18 decembrie 2024 și care intră în vigoare la 18 martie 2025, este esențial ca prezenta hotărâre de Guvern să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Aceasta va asigura o implementare eficientă și fără impedimente a noilor reglementări, în conformitate cu termenul prevăzut la art. II alin. (1) din Legea nr. 272/2024.

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

SINTEZA

la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple (**număr unic 14/MAI/2025**)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Justiției (Nr. 04/1-732 din 21.01.2025)	1.	La proiectul hotărârii: În cuprinsul clauzei de aprobare, după textul „(republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100)” se va completa cu textul „, , cu modificările ulterioare”.	Se acceptă. Cuprinsul clauzei de aprobare a fost completat conform propunerii.
	2.	La proiectul Regulamentului: Parafa de aprobare a anexei la proiectul hotărârii, se va expune după cum urmează: „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. /2025”.	Se acceptă. Parafa de aprobare a anexei la proiect a fost expusă, conform propunerii.
	3.	La subpct. 9.4, se recomandă substituirea textului „inclusiv datele contravenientului (nume, prenume, numărul de identificare), descrierea faptei contravenționale, data, ora și locația contravenției” cu textul „ <i>stabilite de Codul contravențional pentru actul procesual în cauză</i> ”. Operațiunea dată este necesară în contextul modificărilor operate la art. 425 alin. (2) din Codul contravențional. Astfel, potrivit normei prenotate, toate mijloacele de probă legale (procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile,	Se acceptă. La subpct. 8.3 în redacția actuală textul „ <i>inclusiv datele contravenientului (nume, prenume, numărul de identificare), descrierea faptei contravenționale, data, ora și locația contravenției</i> ” a fost substituit cu textul „ <i>stabilite de Codul contravențional pentru actul procesual în cauză</i> ”.

	corpurile delictive, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză), pot fi semnate prin intermediul semnăturii electronice simple.	
4.	La subpct. 9.7, este prevăzută procedura de aplicare a semnăturii electronice simple de către contravenient. Cu toate acestea, nu este reglementată modalitatea aplicării semnăturii electronice, în mod similar, de către alți participanți la procesul contravențional (victima, martorul, interpretul etc.). Spre exemplu, potrivit art. 443 alin. (5) din Codul contravențional, procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și de victimă când există. Totodată, potrivit alin. (6) din cadrul aceluiași articol, faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura a cel puțin un martor. Prin urmare, se recomandă modificarea prevederilor Regulamentului prin extinderea listei persoanelor care pot aplica semnătura electronică simplă pe actele procesuale indicate la art. 425 alin. (2) din Codul contravențional.	Se acceptă. Subpct. 9.7 a fost exclus. Totodată, proiectul a fost revizuit în sensul completării cu Secțiunea 1. <i>Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple.</i>
5.	Cu referire la subpct. 9.11 și 9.12, se consideră necesară excluderea acestora, or, cuprinsul acestora dublează prevederile art. 443 alin. (6) și, respectiv, art. 448 din Codul contravențional. La caz, introducerea posibilității aplicării semnăturii electronice simple pe procesul-verbal cu privire la contravenție, nu implică careva modificări în raport cu procedura de consemnare a procesului-verbal în cazul absenței persoanei citate în mod legal sau procedura de contestare a deciziei agentului constatator. Prin urmare, prevederile subpct. 9.11 și 9.12 se consideră drept inutile.	Se acceptă. Subpct. 9.11 și 9.12 din Proiect au fost excluse.

	6. Potrivit pct. 13, semnătura electronică simplă nu poate fi utilizată pentru documentele care necesită un nivel ridicat de securitate. În acest sens, nu este clar care sunt acele documente care necesită un nivel ridicat de securitate. Astfel, în vederea evitării unor neclarități și aplicării necorespunzătoare a semnăturii electronice simple, se recomandă detalierea normei prin indicarea categoriilor de documente, în raport cu care, nu poate fi aplicată semnătura electronică simplă.	Se acceptă. Capitolul III a fost completat cu o Secțiune nouă care reglementează domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple.
	7. Cu referire la cuprinsul Capitolului IV „Subiecții raporturilor juridice”, se recomandă revizuirea totală a acestuia, fie excluderea acestuia din cadrul proiectului. Or, din analiza capitolului, se constată că acesta, în mare parte, stabilește drepturile și obligațiile agentului constatator și a contravenientului în cadrul procesului contravențional, aspecte care deja sunt reglementate în cadrul Codului contravențional. Drept exemplu, drepturile contravenientului indicate la pct. 19, sunt deja prevăzute la art. 384 alin. (2) din Codul contravențional. Mai mult ca atât, este inadmisibilă reglementarea unor drepturi generale ale participanților la procesul contravențional în cadrul unei hotărâri de Guvern. Prin urmare, în cadrul proiectului Regulamentului, se recomandă reglementarea drepturilor și obligațiilor specifice ale participanților la procesul contravențional în contextul asigurării tehnice de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple, așa cum este stabilit în cadrul pct. 2 din Regulament.	Se acceptă. Capitolul III a fost revizuit în sensul completării cu Secțiunea 1. <i>Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple</i>, instituite reieșind din motivul asigurării tehnice de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale cu utilizarea semnăturii electronice simple, conform propunerii autorului avizului.
Agencia pentru Securitate Cibernetică (Nr. 9-07 din 21.01. 2025)	1. Lipsă de obiecții sau propuneri.	S-a luat act.
Agencia de Guvernare Electronică	1. În scopul utilizării unor noțiuni armonizate în toate actele normative care reglementează domeniul serviciilor de	Precizare.

(Nr. 3007 – 008 din 21.01.2025)	încredere și a evitării interpretării eronate a noțiunilor respective, recomandăm ca definiția noțiunii „document electronic” să fie ajustată la aceeași noțiune din art. 2 al Legii nr.124/2022 privind identitatea electronică și serviciile de încredere, cu adaptarea corespunzătoare la obiectul proiectului Regulamentului. Subsecvent, propunem expunerea noțiunii „document electronic” cu următorul conținut: „<i>document electronic</i> – conținut în formă electronică, în special sub formă de text ori de înregistrare sonoră, vizuală sau audiovizuală, căruia i-a fost aplicată semnătura electronică simplă în cadrul procesului contravențional;”.	Conform avizului Serviciului de Informații și Securitate, noțiunea de „document electronic”, a fost exclusă din motiv că aceasta este definită în Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere și definiția expresă în proiectul regulamentului diferă de cea din Legea nr. 124/2022.
	2. Similar argumentelor expuse supra, recomandăm expunerea noțiunii „<i>semnătură electronică simplă</i>” prin adaptarea acesteia la noțiunea „semnătură electronică” din Legea nr.124/2022, propunând următoarea formulare: „<i>semnătură electronică simplă</i> – date în formă electronică sub formă de reprezentare digitală a semnăturii scrise de mână, realizată cu un stilou digital pe un mijloc electronic, fără utilizarea certificatelor pentru semnătură electronică, care sunt atașate documentelor electronice, acceptată în procesul contravențional pentru acte procesuale sau acțiuni care nu implică un nivel ridicat de securitate ori autentificare.”.	Se acceptă. La pct. 6 noțiunea „<i>semnătură electronică simplă</i>” prin adaptarea acesteia la noțiunea „semnătură electronică” din Legea nr.124/2022 și adaptat la obiectul proiectului Regulamentului.
	3. Potrivit pct. 4 sbp.1) și 4) din Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), ministerele și structurile organizaționale din sfera de competență a acestora asigură integrarea serviciului MPass în sistemele informaționale proprii, inclusiv cele aflate în curs de dezvoltare, abținându-se de la crearea unor instrumente cu funcționalități similare de autentificare și control al accesului. Prin urmare, considerăm necesar asupra excluderii din proiect a oricăror norme care se referă la posibilitatea	Se acceptă. La subpct. 8.1 în redacția actuală, a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>8.1. agentul constatatator, prin intermediul mijlocului electronic de serviciu, accesează sistemul informatic care permite generarea actelor procesuale în format digital.</i> Astfel, având în vedere că sistemul electronic destinat gestionării procedurilor procesuale nu este un sistem informațional

	autentificării în platforma electronică dedicată proceselor contravenționale prin alte modalități, subsecvent și excluderea din sbp.9.1. a expresiei „<i>sau sistemul intern de autentificare</i>”.	dedicat în sensul definiției unui sistem informațional ca totalitate de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație, autentificarea prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) nu se aplică. Totodată, pentru autentificarea și accesul în Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, care a fost instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2022, aici urmează ca agentul constator să acceseze sistemul cu utilizarea serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).
4.	2.2. În același subpunct se va specifica sistemul informațional instituit de Guvern și documentat corespunzător la care se face referință prin expresia „<i>platforma electronică dedicată proceselor contravenționale</i>”.	Precizare. Subpct. 8.1. în redacția actuală a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>agentul constator, prin intermediul mijlocului electronic de serviciu, accesează aplicația dedicată, care permite generarea actelor procesuale în format digital.</i>
5.	Potrivit pct.10.2., funcțiile semnăturii electronice simple în procesul contravențional se realizează inclusiv prin validarea semnăturii electronice simple prin verificarea integrității și autenticității semnăturilor prin algoritmi de criptare și generare de hash-uri cu Autoritatea de Certificare (CA) internă. În context, atragem atenția cu privire la necesitatea specificării exprese a autorității/instituției publice care va asigura rolul de Autoritate de Certificare, or din conținutul proiectului și a Notei de fundamentare la	Se acceptă. Pct. 13.1. în redacția actuală a fost revizuit integral.

	acesta nu este indicată care este autoritatea respectivă și, în special, dacă această autoritate face parte din structurile organizaționale din sfera de competență a Ministerului Afacerilor Interne sau este o altă autoritate/instituție publică din afara sferei de competență a acestui minister.	
6.	La sbp.10.12. se vor exclude cuvintele „unde utilizatorii sunt verificați prin metode multiple”, ținând cont de faptul că modalitatea de autentificare prin intermediul serviciului MPass este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013.	Se acceptă. Subpct. 10.12. a fost exclus.
7.	Conform pct. 11, actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. La acest subiect, reieșind din consecințele juridice ale normei juridice respective, se impune completarea proiectului cu norme care ar stabili modalitatea de verificare independentă a autenticității semnăturii electronice simple și/sau a documentelor semnate în privința cărora persoanele fizice ar putea să conteste aplicarea semnăturii electronice simple. În caz contrar, persoanele fizice se vor afla în imposibilitate de a contesta autenticitatea unei semnături electronice sau vor fi puși în situația de a solicita verificarea autenticității semnăturii electronice simple la aceeași autoritate care a și emis documentul electronic.	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu pct. 16, subpct. 16.4. și pct. 24 și 25 din Capitolul III în actuala redacție în vederea stabilirii modalității de verificare independentă a autenticității semnăturii electronice simple și/sau a documentelor semnate în privința cărora persoanele fizice ar putea să conteste aplicarea semnăturii electronice simple.
8.	Cu referire la norma de la pct.13, conform căreia semnătura electronică simplă nu poate fi utilizată pentru documentele care necesită un nivel ridicat de securitate, aspect care se regăsește și în definiția noțiunii „semnătură electronică simplă” din pct.6, atragem atenția cu privire la faptul că în proiectul actului normativ nu sunt definite acele acte procesuale, acțiuni sau documente care necesită un nivel ridicat de securitate. Subsecvent, în scopul evitării interpretărilor echivoce sau potențial abuzive a normelor juridice, proiectul se va completa cu norme care ar stabili	Se acceptă. Capitolul III a fost completat cu o Secțiune nouă care reglementează domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple.

		actele procesuale, acțiunile sau documentele care necesită un nivel ridicat de securitate și în privința cărora, implicit, nu se aplică prevederile proiectului de Regulament.	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Nr. 13/1-142 din 21.01.2025)	1.	În textul Regulamentului este necesară reglementarea explicită privind cerințele legale și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple, având în vedere modificările la Codul contravențional prin Legea nr. 272/2024.	Se acceptă. Capitolul III a fost completat cu o Secțiune nouă care reglementează domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple.
	2.	Mai mult ca atât, luând în considerare faptul că actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, reieșind din consecințele juridice ale normei respective, se impune completarea proiectului cu norme care ar stabili modalitatea de verificare a autenticității semnăturii electronice simple, în eventualitatea unor cazuri de contestare a acesteia. Totodată, subliniem importanța includerii în proiect a unei descrieri detaliate a procesului de convertire a documentației în format electronic care să cuprindă responsabilitățile părților implicate și măsurile necesare pentru a asigura accesibilitatea documentelor în format electronic pentru toate categoriile de utilizatori.	Se acceptă. Proiectul a fost completat cu pct. 16, subpct. 16.4. și pct. 24 și 25 din Capitolul III în actuala redacție în vederea stabilirii modalității de verificare independentă a autenticității semnăturii electronice simple și/sau a documentelor semnate în privința cărora persoanele fizice ar putea să conteste aplicarea semnăturii electronice simple.
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (Nr. 1.4/204/25 din 22.01.2025)	1.	În Nota de fundamentare. La compartimentul 3.2., textul „securitate și transparență, deoarece semnătura electronică simplă asigură autenticitatea documentelor și protejează împotriva manipulării neautorizate” urmează a fi exclus, pe motiv că semnătura electronică simplă nu reprezintă metodă de protecție a documentului contra manipulării. Or, inclusiv conform proiectului, protecția documentelor este asigurată prin criptarea datelor de către sistemul informațional.	Se acceptă. Compartimentul 3.2 din Nota de fundamentare textul „securitate și transparență, deoarece semnătura electronică simplă asigură autenticitatea documentelor și protejează împotriva manipulării neautorizate” a fost exclus.
		În proiectul Regulamentului.	
	2.	La punctul 5.4., în vederea conformării obiectului de reglementare a proiectului, după cuvintele „promovarea utilizării semnăturii electronice simple” urmează a fi	Precizare. Conținutul subpct. 5.4 a fost exclus integral.

	completat cu textul „în cadrul procesului contravențional”. Proiectul este elaborat în vederea simplificării procedurilor de constatare a faptelor contravenționale și nu o politică de promovare națională a utilizării semnăturilor electronice simple. Or, la nivel național legiuitorul a stabilit prin Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere și actele normative subordonate acestora promovarea utilizării semnăturilor electronice avansate și calificate, care dispun de un nivel de încredere sporit.	
3.	La punctul 6 se definește noțiunea de „mijloace electronice”, însă în textul proiectului se utilizează și noțiunea de „dispozitive electronice”. Prin urmare, noțiunile se vor unifica.	Se acceptă. Noțiunea de „mijloace electronice” a fost uniformizată în întreg cuprinsul proiectului. Totodată, noțiunea a fost expusă în următoarea redacție: <i>mijloace electronice de serviciu – echipamente electronice utilizate în procesul contravențional, precum tableta și stiloul digital, destinate semnării electronice simple a actelor procesuale, precum și procesării, stocării și gestionării informațiilor în format electronic.</i>
4.	La punctul 7, subpct. 7.6 sintagma „actele administrative” se va substitui cu sintagma „actele procesuale”. Această obiecție intervine în scopul evitării confuziilor și utilizării uniforme a noțiunilor specifice procesului contravențional, or actele administrative sunt documente aferente procedurii contenciosului administrativ, și nu ține de procesul contravențional.	Se acceptă.
5.	La punctul 9.1, textul „sau sistemul intern de autentificare” urmează a fi exclus, or, pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) stabilește interdicția creării de infrastructuri de autentificare paralele și impune utilizarea exclusivă a	Precizare. La subpct. 8.1 în redacția actuală, a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>8.1. agentul constatatator, prin intermediul mijlocului electronic de serviciu, accesează aplicația dedicată, care permite generarea actelor procesuale în format digital;</i>

	serviciului MPass pentru autentificare și autorizare în cadrul sistemelor informaționale guvernamentale.	
6.	La punctul 9.10, textul „se criptează/semnează prin semnătura electronică simplă sau sigiliul electronic” urmează a fi revizuit, or, conform art. 21 alin. (6) a Legii nr. 124/2022, semnătura electronică și sigiliul electronic nu constituie mijloace de criptare a informației. Totodată, având în vedere că proiectul reglementează modalitatea de aplicare a semnăturii electronice simple în cadrul procesului contravențional, e de neînțeles utilizarea la acest punct a sintagmei „sigiliul electronic”, cu atât mai mult că obiectul proiectului constă în reglementarea utilizării semnăturii electronice simple în cadrul procesului contravențional și nu a sigiliului electronic în cadrul sistemului informațional e-Dosar.	Precizare. Subpct. 8.6 în redacția actuală a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>versiunea finală a actului procesual se salvează de agentul constatator și se stochează în sistemul electronic destinat gestionării procedurilor procesuale.</i>
7.	La punctul 10 urmează a fi revizuit, or acesta enumeră funcțiile sistemului informațional și nu cele ale semnăturii electronice simple. Totodată prevederea de la punctul 10.2. urmează a fi exclusă, or, semnătura electronică simplă, descrisă în proiect, nu utilizează infrastructura cheilor publice, fapt expus și în punctul 6 al proiectului.	Se acceptă. Pct. 13 din actuala redacție a fost revizuit și expus ca funcții de bază ale semnăturii electronice simple în procesul contravențional și nu ale sistemului. Respectiv, subpct. 13.2 a fost revizuit de asemenea
8.	La punctul 13 se operează cu noțiunea de „documente care necesită un nivel ridicat de securitate” care nu este definit. Prin urmare, în vederea ridicării nivelului de înțelegere a prevederilor proiectului de către destinatarii acestuia, se recomandă fie definirea noțiunii, fie completarea proiectului cu lista actelor normative ce definesc această noțiune.	Se acceptă. Capitolul III a fost completat cu o Secțiune nouă care reglementează domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple.
9.	Capitolul IV se propune a fi revizuit în contextul în care conform Codului contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție poate fi semnat după caz de reprezentantul legal, martor, victimă.	Se acceptă. Capitolul IV a fost exclus integral, iar Capitolul III în redacția actuală a fost completat cu Secțiunea nr. 1 <i>Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple.</i>

	10. Punctul 18, fiind o prevedere care definește o noțiune, urmează a fi expus la punctul 6. Totodată, se recomandă revizuirea punctelor 16-20 în sensul păstrării în proiect doar a drepturilor și obligațiilor subiecților specifice utilizării sistemului informațional și excluderea drepturilor și obligațiilor subiecților generale care sunt deja stabilite de Codul contravențional.	Se acceptă. Capitolul IV a fost exclus integral, iar Capitolul III în redacția actuală a fost completat cu Secțiunea nr. 1 <i>Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple.</i>
	11. Punctul 20.1. se recomandă a fi exclus pe motiv că acesta depășește obligațiile procesuale ale contravenientului stabilite de Codul contravențional. Or, constatarea faptei contravenționale, inclusiv întocmirea corectă a procesului-verbal, reprezintă obligația agentului constator stabilită de art. 440 al Codului contravențional. Astfel, obligația menționată va fi transferată la punctul 17 al proiectului.	Se acceptă. Pct. 20.1 a fost exclus.
Procuratura Generală (Nr. 4-1d/25-64 din 22.01.2025)	1. Prin Legea nr. 272 din 28.11.2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, au fost introduse noi prevederi care, printre altele, utilizează sintagma „cu utilizarea semnăturii electronice simple”. În acest sens, se impune precizarea că, odată cu modificările aduse Codului contravențional, Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare Legea nr. 124/2022) nu a fost completată corespunzător cu noțiunea de „semnătură electronică simplă”. Legea nr. 124/2022, ca lege cadru în domeniu, prevede exhaustiv următoarele tipuri de semnături electronice: <u>Semnătura electronică</u>: date în formă electronică atașate sau logic asociate cu alte date în formă electronică, utilizate ca metodă de autentificare; <u>Semnătura electronică avansată</u>: semnătura electronică care îndeplinește cerințele stabilite la art. 23 din Lege;	Precizare. În procesul de promovare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>reglementarea semnăturii electronice olografă</i>) la acea etapă (număr unic 620/MAI/2024), respectiv actuala Lege nr. 272 din 28.11.2024 pentru modificarea Codului contravențional, atât Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, cât și Serviciul de Informații și Securitate au înaintat avize negative la modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Astfel, Serviciul de Informații și Securitate, cu atribuții de elaborare și promovare a politicii statului și de exercitare a controlului în domeniul serviciilor de încredere, nu a susținut proiectul deoarece ar

		<u>Semnătura electronică calificată</u>: semnătura electronică avansată creată cu ajutorul unui dispozitiv de semnătura electronică calificată și bazată pe un certificat calificat pentru semnături electronice. Este important de menționat că noțiunea de „semnătură electronică simplă” a fost definită în Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, care a fost abrogată prin Legea nr. 124/2022. În cadrul acestei legi abrogate, „semnătura electronică simplă” era definită ca fiind o metodă de autentificare utilizată fără a face trimitere exclusivă la semnatar. În contextul celor menționate, având în vedere că Legea nr. 124/2022 reprezintă cadrul primar de reglementare a semnăturilor electronice, considerăm necesară definirea și reglementarea noțiunii de „semnătură electronică simplă” înainte de implementarea acestei soluții digitale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. În concluzie, apreciem eforturile depuse pentru modernizarea procesului contravențional și susținem implementarea de soluții digitale eficiente. Totodată, considerăm esențial ca noțiunea de „semnătură electronică simplă” să fie reglementată clar și coerent, în conformitate cu cadrul legal existent, pentru a asigura o implementare corectă și conformă cu normele de drept.	denatura caracterul exclusiv digital al semnăturii electronice, al datelor asociate acesteia și al mijloacelor de creare. Prin urmare s-a propus modificarea doar a Codului contravențional, cu excluderea elementelor contextuale care ar confunda tipul de semnătură electronică care se intenționa la a fi instituită la acea etapă, cu cele reglementate de Legea 124/2022. De asemenea, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care este instituția publică a cărei activitate are scopul de a asigura administrarea, menținerea și dezvoltarea infrastructurii de tehnologie a informației, Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice, ca parte a rețelei de comunicații speciale și a sistemelor informaționale de stat, gestionarea infrastructurii unice a cheii publice a Guvernului, precum și implementarea politicii statului în domeniul securității cibernetice, a respins propunerea de modificare a Legii 124/2022. Astfel, s-a decis revizuirea proiectului inițial și modificarea doar a Codului contravențional.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (Nr. 04-01/221 din 23.01.2025)	1.	CNPDCP apreciază pozitiv inițiativa de modernizare și eficientizare a procesului de constatare și examinare a cauzelor contravenționale în Republica Moldova prin implementarea măsurilor concrete pentru dezvoltarea unei societăți digitale. Aceste măsuri vor facilita accesul cetățenilor la servicii electronice și vor sprijini utilizarea pe larg a tehnologiilor informaționale, contribuind astfel la o administrație publică mai transparentă și mai eficientă.	Se acceptă. Conform avizului Serviciului de Informații și Securitate, având în vedere că acest <i>principiul nonrepudierii</i> se bazează pe tehnologii criptografice avansate, ceea ce nu se aplică și pentru semnătura electronică simplă, principiul a fost exclus.

Totodată, în contextul implementării acestor soluții digitale, CNPDCP subliniază importanța respectării principiilor fundamentale de protecție a datelor cu caracter personal, având în vedere riscurile semnificative asociate cu prelucrarea acestor date în mediul electronic.

La pct. 7 din proiectul regulamentului propus spre avizare se menționează că, pentru realizarea obiectivelor stabilite de prezentul Regulament se vor respecta principiul confidențialității informației, care presupune răspunderea personală, a agenților constatatori responsabili de prelucrarea informațiilor privind cauzele contravenționale, care sunt gestionate în mod securizat, conform cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal. Deși sunt menționate măsuri de protecție și confidențialitate a datelor, se impune o reglementare mai clară și detaliată *a procedurilor de acces și control al datelor cu caracter personal*, în special în contextul platformelor electronice utilizate pentru procesul contravențional.

Supletiv, la pct. 7 din proiect se menționează că, pentru asigurarea obiectivelor stabilite de prezentul Regulament, autoritățile implicate vor respecta careva principii, printre care și principiul nerepudierii (non-repudiere). La caz, atragem atenția că, principiul nonrepudierii este un concept esențial în legislația modernă, în special în domeniul semnăturilor electronice. Acesta se referă la **imposibilitatea unei părți de a nega validitatea sau autenticitatea unei acțiuni sau document semnat electronic**. În cadrul regulamentului propus, principiul nonrepudierii este explicit menționat și aplicat semnăturii electronice simple, care, conform regulamentului, trebuie să asigure integritatea actului procesual și să prevină respingerea acestuia ca fiind fals sau neautentificat de către contravenient.

Spre deosebire de semnătura electronică avansată sau calificată, care include metode de criptare, certificare digitală

și biometrie pentru a confirma identitatea semnatarului, semnătura simplă se bazează doar pe un stilou digital și nu se poate verifica cu certitudine identitatea semnatarului. În plus, nu există o legătură directă și sigură între semnătura electronică și un certificat digital sau altă formă de autentificare unică, care să demonstreze că persoana care a semnat documentul vizat a fost, într-adevăr, contravenientul. De asemenea, semnătura simplă poate fi influențată de factori tehnici sau erori umane, ceea ce ar putea duce la situații în care validitatea semnăturii poate fi contestată. De exemplu, dacă stiloul digital nu funcționează corespunzător sau dacă dispozitivul folosit pentru captarea semnăturii nu înregistrează corect trăsăturile biometrice (precum presiunea sau unghiul de semnare), există riscul ca semnătura să fie considerată nevalidă. Astfel, în caz de contestare a semnăturii, nu există suficiente garanții legale și tehnice pentru a o valida cu certitudine, ceea ce contravine principiului non-repudierii, care presupune o recunoaștere incontestabilă a valabilității semnăturii.

Un alt aspect important este că semnătura simplă nu asigură o protecție completă împotriva modificărilor ulterioare ale documentului. Deși regulamentul prevede criptarea și utilizarea unui hash pentru protejarea integrității documentului, procesul de semnare în sine nu include un mecanism care să garanteze în mod absolut că semnătura a fost aplicată exclusiv de către contravenient, fără riscul unei erori sau manipulări. Aceasta înseamnă că, chiar dacă documentul semnat nu este modificat ulterior, semnătura în sine ar putea fi contestată, fiind insuficient protejată față de eventuale atacuri sau vulnerabilități tehnice.

Astfel, deși regulamentul prevede principiul non-repudierii, pentru semnătura electronică simplă, din punct de vedere legal și tehnic, există o contradicție între cerințele acestui principiu și limitările semnăturii electronice simple.

	Aceasta din urmă nu poate asigura o autentificare suficientă și o protecție completă a identității semnatarului, ceea ce face ca valabilitatea semnăturii să fie susceptibilă de contestare. În mod ideal, pentru a respecta pe deplin principiul non-repudierii, ar trebui utilizate semnături electronice avansate sau calificate, care includ un nivel mai ridicat de securitate și autentificare, garantând astfel validitatea incontestabilă a actului semnat. În concluzie, regulamentul propus, deși prevede principiul non-repudierii, nu poate asigura o implementare legală și tehnică completă a acestui principiu în cazul semnăturii electronice simple. Mai mult, Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, care inclusiv a reglementat noțiunea de semnătură electronică simplă, a fost abrogată prin Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Noua lege are ca scop asigurarea funcționării eficiente a pieței naționale în domeniul securității mijloacelor de identificare electronică și al serviciilor de încredere, stabilind totodată cadrul normativ esențial pentru utilizarea semnăturilor electronice, sigiliilor electronice, mărcilor temporale electronice, documentelor electronice, serviciilor de distribuție electronică înregistrate și serviciilor de certificare pentru autentificarea paginilor web. Astfel, se recomandă autorului proiectului să ia în considerare aceste reglementări la elaborarea Regulamentului, pentru a asigura conformitatea cu legislația actuală și eficiența proceselor de identificare și autentificare electronică.	
2.	La pct. 12 din proiectul regulamentului propus spre avizare, se menționează că semnătura electronică simplă aplicată pe documentele electronice este considerată echivalentă cu o semnătură olografă, iar în contextul Legii	Precizare. Semnătura electronică simplă este suficientă pentru documentele procesului contravențional, având în vedere natura și

	nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, nu există o reglementare explicită a noțiunii de semnătură electronică simplă. Astfel, utilizarea acesteia trezește îngrijorări legate de autentificarea identității semnatarului, în special având în vedere că semnătura este realizată cu un stilou digital, care nu utilizează certificate digitale sau tehnologii de criptare avansată. Aceste aspecte pot compromite integritatea și securitatea procesului de semnătură electronică, punând sub semnul întrebării validitatea și fiabilitatea acesteia. Or, semnătura electronică simplă nu include un sistem de criptare avansat ceea ce poate duce la riscuri de modificare neautorizată a documentului sau fraudă. Totodată, atragem atenția că, documentele procesului contravențional conțin, de obicei, categorii speciale de date, iar semnătura electronică simplă nu ar asigura protecția necesară în fața accesului neautorizat la documentele semnate.	scopul acestora. În cazul procesului contravențional, care implică sancțiuni administrative, semnătura electronică simplă asigură un nivel adecvat de autentificare a semnatarului, fără a fi necesară o criptare avansată. Utilizarea unui stilou digital pentru aplicarea semnăturii este un instrument practic și eficient în contextul procesului administrativ, asigurând o implementare rapidă și fără costuri suplimentare semnificative. În ceea ce privește protecția datelor, semnătura electronică simplă nu trebuie să fie văzută ca o vulnerabilitate, atâta timp cât actele procesuale semnate sunt stocate într-un sistem informațional deja securizat (Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții) și accesul la acestea este limitat.
3.	Potrivit pct. 14 din proiectul Regulamentului, datele cu caracter personal ale persoanelor fizice se utilizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, însă lipsesc detalii despre ce fel de operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal ale contravenientului se intenționează a fi efectuate. Supletiv, în proiectul regulamentului, nu s-a specificat mecanisme de realizare a drepturilor subiectului de date/contravenientului privind accesul, rectificarea/ștergerea sau după caz, a dreptului de opoziție, garantate de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Astfel, ar fi util să fie precizate proceduri clare pentru	Precizare. În contextul în care Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții este asigurat cu toate mecanismele necesare pentru protecția datelor cu caracter personal, accesul la sistem și la datele gestionate este strict limitat și reglementat, fiind permis exclusiv utilizatorilor autorizați. De asemenea, una din funcțiile de bază este și asigurarea evidenței activităților care

	informarea subiectului de date/contravenientului asupra drepturilor sale, precum și modalitățile de exercitare a acestora. În concluzie, proiectul Regulamentului privind modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple, nu oferă o fundamentare suficientă și detaliată în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, aspect esențial având în vedere riscurile semnificative asociate prelucrării acestora în mediul electronic. Deși sunt menționate măsuri de protecție și confidențialitate, acestea nu sunt suficient de clare și bine reglementate pentru a asigura un cadru sigur și conform cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal. Astfel, este imperativ ca proiectul să fie revizuit pentru a include proceduri specifice de protecție a datelor, mecanisme detaliate de control al accesului, garanții suplimentare privind protecția datelor cu caracter personal, precum și securitatea semnăturii electronice, având în vedere riscurile de fraudă și acces neautorizat la categorii speciale de date.	presupun prelucrarea datelor cu caracter personal în legătură cu realizarea legitimărilor persoanelor și verificărilor auto realizate de funcționarii abilitați în calitate de utilizatori ai sistemului, iar doar actele procesuale urmează a fi semnate cu semnătura electronică simplă. O altă funcție cheie al acestui sistem este și susținerea digitală a procesului de completare a documentației necesare pentru autosesizare a agentului constator. Prin urmare, toate mecanismele pentru protecția datelor cu caracter personal sunt deja instituite în cadrul acestui sistem, iar prezentul Regulament nu introduce măsuri suplimentare, ci stabilește obligația respectării celor existente.
Ministerul Finanțelor (Nr. 04/1-06/35/75 din 23.01.2025)	1. De menționat că în conformitate cu pct. 2 din proiect, obiectul prezentului Regulament îl constituie stabilirea unui cadru legal și tehnic pentru aplicarea semnăturii electronice simple și protejarea datelor, în vederea simplificării și eficientizării procesului contravențional. În acest sens, precizăm că în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor. Hotărârea Guvernului cu caracter normativ poate conține, după caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, standarde. Contextual, evidențiem că Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare – Legea	Precizare. La data de 18.12.2024 a fost publicată în Monitorul Oficial (Nr. 529-532 art. 724) Legea nr. 272/2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008. Astfel, articolul 440 a fost completat cu alin. (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Faptele contravenționale pot fi constatate, examinate și soluționate de către agentul constator în scris, pe suport de hârtie sau în formă electronică, ori cu convertirea documentației respective într-un format

	nr. 124/2022) stabilește cadrul normativ de bază pentru utilizarea semnăturilor electronice, sigiliilor electronice, mărcilor temporale electronice, documentelor electronice, serviciilor de distribuție electronică înregistrate și serviciilor de certificare pentru autentificarea paginilor web. Conform art. 20 din Legea nr. 124/2022, semnăturile electronice și sigiliile electronice, ale căror principii și mecanisme de utilizare se reglementează de prezenta lege, sunt: a) de tip avansat; b) de tip calificat. Astfel, prezenta lege nu prevede posibilitatea utilizării semnăturii electronice simple în modul prevăzut în proiect. În aceste condiții conchidem că proiectul stabilește cadrul normativ privind utilizarea semnăturilor electronice simple prin hotărâre de Guvern, care este un act normativ pentru organizarea executării legilor, dar legislația actuală în domeniul utilizării semnăturilor electronice nu prevede această formă de semnătură electronică.	electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple. Modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple, se aprobă de către Guvern. Prin urmare, clauza de emitere a proiectului de Hotărâre vizat este exact articolul supus modificării prin Legea nr. 272/2024, prin urmare procedura respectă integral cadrul normativ ierarhic superior.
	2. La pct. 7.6 în care se menționează că „semnătura electronică aplicată pe actele administrative nu poate fi contestată de către contravenient”, remarcăm că aspectul dat nu este corelat cu alte prevederi din proiect, în baza cărora se poate deduce că autenticitatea semnăturii electronice este pasibilă de a fi contestată. În acest sens, menționăm prevederile pct. 9.7 care stabilesc că „sistemul detectează parametrii biometrici esențiali (precum presiunea, traiectoria și viteza) și de identificare a echipamentului utilizat” și pct. 11, potrivit căruia „actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă”. Prin urmare, considerăm oportună revizuirea pct. 7.6 prin corelarea cu prevederile precitate.	Se acceptă. Totodată, conform avizului Serviciului de Informații și Securitate, având în vedere că <i>principiul nonrepudierii</i> se bazează pe tehnologii criptografice avansate, ceea ce nu se aplică și pentru semnătura electronică simplă, principiul a fost exclus, iar subpct. 9.7 revizuit în contextul excluderii principiului menționat.
	3. La pct. 9.4 după sintagma „numărul de identificare” urmează a fi completat cu cuvântul „personal”, precum și specificarea datelor contravenientului în cazul persoanelor juridice.	Precizare. Totodată, la subpct. 8.3 în redacția actuală, a fost redactat cu textul: <i>agentul constatator introduce informațiile necesare stabilite de</i>

		<i>Codul contravențional pentru actul procesual în cauză.</i>
4.	La pct. 9.11 urmează a fi precizată și procedura de semnare a procesului-verbal inclusiv în cazul martorilor, având în vedere prevederile art. 443 alin. (6) din Codul contravențional. De asemenea, pentru claritate, sintagma „în cazul” urmează a fi substituită cu cuvântul „faptul”.	Precizare. În procesul de avizare, la inițiativa Ministerului Justiției supct. 9.11 a fost exclus din proiect din motivul dublării cu prevederile art. 443 alin. (6) din Codul contravențional.
5.	La pct. 9.12 aferent contestației împotriva deciziei agentului constatator, este necesar de descris în proiect modalitatea remiterii deciziei către contravenient (fie pentru contestare sau achitarea amenzii), din considerentul absenței acestuia la completarea deciziei, precum și din considerentul formatului electronic al deciziei.	Precizare. În procesul de avizare, la inițiativa Ministerului Justiției supct. 9.12 a fost exclus din proiect din motivul dublării cu prevederile art. 448 din Codul contravențional.
6.	La pct. 10.9 cuvintele „metadatele” și „informațiile” urmează a fi substituite cu cuvintele „metadatelor” și „informațiilor”. Totodată, urmează a fi specificată perioada de stocare a actelor procesuale semnate.	Se acceptă. Subpct. 13.6 în redacția actuală a fost revizuit integral.
7.	Proiectul urmează a fi completat cu prevederi care să reglementeze modalitatea aplicării semnăturii electronice de către contravenient în procesele contravenționale.	Precizare. La Capitolul II din proiect este prevăzut <i>Modul de aplicare și funcțiile semnăturii electronice simple.</i>
8.	La pct. 4.2 din Nota de fundamentare ce vizează impactul financiar și argumentarea costurilor estimative a proiectului, este menționat despre faptul că ”implementarea proiectului nu implică cheltuieli adiționale și alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, deoarece infrastructura tehnică necesară, cum ar fi tabletele, stilourile digitale și calculatoarele, este deja disponibilă în dotarea agenților constatatori”, nefiind prezentată o analiză amplă referitoare la impactul financiar în legătură cu dotarea corespunzătoare a tuturor agenților constatatori, alții decât cei din cadrul MAI, care nu dispun de utilaj corespunzător. În acest sens, proiectul urmează să prevadă modul de stabilire a dotării	Precizare. Pct. 4.2 din Nota informativă a fost revizuită pentru a clarifica despre care agenți constatatori este vorba. Totodată, în contextul implementării proiectului de digitalizare a procesului contravențional se va utiliza infrastructura tehnică deja disponibilă în cadrul Inspectoratului General al Poliției (IGP). Astfel, cele 300 de tablete, care sunt deja în dotarea instituției, vor fi incluse în circuitul de implementare al proiectului. Această decizie

		tehnice cu echipament pentru toate categoriile de agenți constatatori.	se bazează pe necesitatea de a evalua, într-un cadru controlat, eficiența sistemului și a echipamentelor.
Consiliul Superior al Magistraturii (Nr. 143m/i din 28.01.2025)	1.	La 15 ianuarie 2025, Consiliul Superior al Magistraturii a înregistrat demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple (nr. unic 14/MAI/2025), elaborat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova. Demersul a fost înaintat în baza prevederilor pct. 221 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610 din 3 iulie 2018. Analizând proiectul și argumentele prezentate în nota informativă, Consiliul Superior al Magistraturii consideră oportună avizarea proiectului înaintat, și intervine cu unele propuneri de care urmează să se țină cont la definitivarea acestuia, din următoarele considerente. În fundamentarea modificărilor propuse, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a menționat că odată cu finalizarea perioadei de implementare a Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”, Republica Moldova a ajuns la momentul când trebuie să își regândească posibilitățile de transformare digitală, dintr-o perspectivă mai complexă, la nivelul întregii societăți, prin identificarea de noi oportunități prin care oamenii, sectorul privat și instituțiile statului vor interacționa prin soluții digitale. Astfel, elaborarea prezentului proiect de act normativ a fost determinată de necesitatea stringentă de a moderniza și eficientiza procesul de constatare și examinare a cauzelor contravenționale în Republica Moldova. Contextul actual, caracterizat prin utilizarea predominantă a documentelor	S-a luat act. Totodată, Capitolul III a fost completat cu Secțiunea a 2-a <i>Domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple.</i>

fizice, a generat multiple provocări pentru autorități, cetățeni și mediul înconjurător.

În prezent, examinarea cauzelor contravenționale implică o serie de proceduri complexe și fragmentate, care îngreunează activitatea agenților constatatori și a celorlalte instituții implicate. Lipsa unei soluții digitale împiedică urmărirea etapelor procesuale în timp real, afectând astfel transparența și încrederea publicului în eficiența procesului contravențional. Prin Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, Guvernul Republicii Moldova și-a propus să implementeze măsuri concrete pentru dezvoltarea unei societăți digitale, în care serviciile electronice să fie accesibile tuturor cetățenilor sau eficientizarea instituțiilor publice prin utilizarea pe larg a tehnologiilor, iar lucrul administrativ - fără hârtie.

Mai mult, Legea nr. 272 din 28.11.2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 stabilește baza legală pentru utilizarea soluțiilor digitale în gestionarea cauzelor contravenționale, inclusiv prin introducerea semnăturii electronice simple. De asemenea, utilizarea unui sistem electronic va soluționa problemele legate de sustenabilitate și protecția mediului. Trecerea de la documente fizice la soluții digitale va reduce semnificativ consumul de hârtie, consumabile și alte materiale asociate proceselor administrative tradiționale, contribuind astfel la obiectivele de protecție a mediului asumate de Republica Moldova.

Totodată, aprobarea prezentului proiect va permite Republicii Moldova să își consolideze poziția în procesul de modernizare a administrației publice, oferind cetățenilor și autorităților soluții sigure, eficiente și accesibile pentru gestionarea cauzelor contravenționale.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii susține proiectul de hotărâre al Guvernului menționat și intervine cu

		unele propuneri de îmbunătățire a proiectului de lege, precum urmează: Pct. 11 și pct. 13 al Regulamentului au un conținut contradictoriu. Pe de o parte, actul procesual semnat cu semnătura electronică simplă este asimilat după efectele sale cu documentul analogic pe suport de hârtie semnat olograf, iar pe de altă parte semnătura electronică simplă nu poate fi utilizată pentru documentele care necesită un nivel ridicat de securitate. Prin urmare, se propune clarificarea circumstanțelor și identificarea criteriilor ce ar contribui la delimitarea documentelor care ar putea și care nu ar putea fi semnate cu semnătura electronică simplă propusă. Din raționamentele expuse supra, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizează pozitiv proiectul de hotărâre privind aprobarea Regulamentului privind modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică sau cu convertirea documentației în format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple (nr. unic 14/MAI/2025) cu mențiunile propuse.	
Serviciul de Informații și Securitate (Nr. E/953 din 31.01.2025)	1.	Reieșind din prevederile art. 42 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, „Denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării”, corespunzător se propune redenumirea actului normativ în „Regulamentul privind modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică”, în contextul în care forma electronică asigură atât convertirea documentației în format electronic, cât și semnarea acestuia.	Se acceptă parțial. Proiectul a fost redenumit în următoarea redacție: <i>Regulamentul privind modul de examinare și soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple.</i>
	2.	Se propune excluderea subpct. 5.4. din proiectul Regulamentului, or, semnătura electronică simplă are cel mai scăzut nivel de încredere și promovarea utilizării acesteia nu poate reprezenta un obiectiv.	Se acceptă. Subpct. 5.4 din proiect a fost exclus.
	3.	La pct. 6, se propune excluderea noțiunii de „document electronic”, or, acesta este definită în <i>Legea nr. 124/2022</i>	Se acceptă.

	privind identificarea electronică și serviciile de încredere și definiția expresă în proiectul regulamentului diferă de cea din Legea nr. 124/2022.	Noțiunea de „ <i>document electronic</i> ” a fost exclusă.
4.	Principiul nonrepudierii este un concept fundamental în domeniul securității informației și al semnăturilor digitale. În esență acest principiu garantează că o parte care a semnat electronic un document nu poate ulterior să nege că a făcut acest lucru. Cu alte cuvinte este imposibil pentru semnatar să își retragă sau să își nege autenticitatea semnăturii. Acest principiu se bazează pe tehnologii criptografice avansate. Atunci când un document este semnat electronic, se creează o amprentă digitală unică a documentului. Cu toate acestea, principiul nu se aplică în aceeași măsura pentru toate tipurile de semnături electronice. În cazul semnăturilor electronice simple, există anumite limitări care împiedică aplicarea principiului nonrepudierii și anume, lipsa infrastructurii cheii publice, riscurile mari de falsificare, dovada mai slabă în instanța de judecată. În acest sens, se propune excluderea subpct. 7.6 or, semnătura electronică simplă, nu poate asigura nonrepudierea.	Se acceptă. Subpct. 7.6 a fost exclus din proiect.
5.	Având în vedere că, la punctul 2 și 3 din Regulament sunt deja expuse obiectul și respectiv scopul acestuia, întru evitarea dublării acestuia, se propune excluderea punctului 8.	Se acceptă. Pct. 8 din proiect a fost exclus.
6.	Reieșind din prevederile expuse la Capitolul II, propunem modificarea acestuia în „ <i>Modul de completare a proceselor contravenționale în sistemul informațional e-Dosar</i> ”.	Precizare. Reieșind din conținutul întregului articol 440 alin. (1¹) din Codul contravențional este vorba despre semnătura electronică simplă, modul de aplicare și funcțiile semnăturii, sistemul informațional e-Dosar fiind platforma centralizată pentru susținerea digitală a activităților de gestiune a dosarelor penale și contravenționale, s-a optat pentru

		menținerea denumirii Capitolului în forma actuală.
7.	Subpunctele 9.3, 9.6 se propun a fi excluse or, acestea nu se integrează în lanțul logic de acțiuni consecutive expuse la punctul 9.	Se acceptă. Conținutul întregului Capitolul II a fost revizuit.
8.	La subpct. 9.7 se va exclude textul „ <i>pentru a asigura autenticitatea semnăturii și o clasifică drept nonrepudiabilă</i> ”, or din punct de vedere tehnic asemenea procedură nu este posibilă pentru o semnătură electronică simplă.	Se acceptă. Conținutul întregului Capitolul II a fost revizuit.
9.	Pentru o formulare mai corectă din punct de vedere atât tehnic cât și juridic, se propune la subpct. 9.9 textul „ <i>ia conținutul documentului și aplică</i> ” să fie substituit cu sintagma „ <i>ia conținutul documentului și aplică</i> ”.	Se acceptă. Conținutul întregului Capitolul II a fost revizuit.
10.	La subpct. 9.10 se va exclude cuvântul „ <i>criptează</i> ” din motivul că semnarea unui document nu implică și criptarea acestuia. Totodată, urmează a fi stabilit de către cine va fi semnat documentul, de agentul constatator sau de sistem. În cazul în care, documentul se va semna de către agentul constatator, considerăm că acesta trebuie să utilizeze servicii de încredere calificate.	Se acceptă. Totodată, textul subpct. 8.6 în redacția actuală a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>versiunea finală a actului procesual se salvează de agentul constatator și se stochează în sistemul electronic destinat gestionării procedurilor procesuale</i>
11.	Reieșind din prevederile pct. 10, se propune expunerea acestuia în următoarea redacție: „ <i>10. Sistemul informațional e-Dosare realizează următoarele:</i> ”	Nu se acceptă. Reieșind din clauza de aprobare dar și obiectul de reglementare, care reprezintă stabilirea unui cadru legal și tehnic pentru modul de aplicare a semnăturii electronice simple și nicidecum despre funcțiile unui Sistemul informațional, pct. 13 din actuala redacție reglementează funcția semnăturii electronice simple.
12.	Subpct. 10.2 se va expune în următoarea redacție: „ <i>păstrează hash-urile semnăturilor aplicate</i> ”, or alte acțiuni descrise în textul subpunctului nominalizat nu sunt corecte din punct de vedere tehnic.	Precizare. Întreg conținutul pct. 13 care reglementează funcția semnăturii electronice simple a fost revizuit.

	13. Subpunctele 10.5 și 10.7 constituie cerințe tehnice pentru sistem care urmează a fi incluse în caietul de sarcini la achiziția acestuia, în acest sens subpunctele nominalizate urmează a fi excluse.	Precizare. Întreg conținutul pct. 13 care reglementează funcția semnăturii electronice simple a fost revizuit. Totodată, în disponibilul de bunuri Inspectoratul General al Poliției deja dispune de 300 de tablete care vor fi incluse în circuitul de testare cât și de implementare.
	14. La subpct. 10.12 nu este clar pentru cine este necesară autentificarea prin MPass, pentru agentul constatator sau pentru contravenient, considerăm subpunctul urmează a fi completat.	Se acceptă. Totodată, subpct. 10.12 a fost exclus la definitivare.
	15. La supct. 12.3 nu este clar despre ce date de autentificare se menționează. Totodată, anterior în cadrul ședințelor de lucru pe acest subiect, s-a menționat că în calitate de confirmare a aplicării semnăturii simple se vor utiliza și înregistrările video, ceea ce poate confirma persoana care a aplicat semnătura, fapt care nu se regăsește la prevederile punctului 12.	Se acceptă. Subpct. 16.3 din actuala redacție a fost revizuit și expus cu următorul cuprins: <i>este asociată cu datele de autentificare cu ajutorul opțiunii „Autentificare în doi pași” și mijlocul electronic utilizat pentru semnare.</i>
	16. Punctul 13 urmează a fi completat, or din conținutul acestuia nu este clar care sunt documentele ce necesită un nivel ridicat de securitate. Respectiv urmează a fi completat cu categoriilor actelor care necesită un nivel ridicat de securitate.	Se acceptă. Totodată, Capitolul III a fost completat cu Secțiunea a 2-a Domeniile și limitele de utilizare a semnăturii electronice simple.
	17. Subpct. 16.4 nu aduce utilitate proiectului Regulamentului și este un drept reglementat de alte acte normative, respectiv propunem excluderea acestuia.	Se acceptă. Totodată, Capitolul IV care reglementa subiecții raporturilor juridice, respectiv drepturile și obligațiile acestora a fost exclus și înlocuit cu Secțiunea nr. 1 Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple din Capitolul III în actuala redacție.

	18.	La subpct. 17.4 se propune excluderea textului „<i>Acest lucru contribuie la menținerea funcționalității optime a platformei și la evitarea oricăror întârzieri sau nereguli care ar putea afecta procesul contravențional</i>” or, aceasta este o explicație și nu o reglementare.	Se acceptă. Totodată, Capitolul IV care reglementa subiecții raporturilor juridice, respectiv drepturile și obligațiile acestora a fost exclus și înlocuit cu Secțiunea nr. 1 Drepturile și obligațiile participanților la procesul contravențional cu utilizarea semnăturii electronice simple din Capitolul III în actuala redacție.
Avizare și consultare publică repetată			
Agencia de Guvernare Electronică (Nr. 3007 – 027 din 19.02.2025)	1.	În urma examinării proiectului de hotărâre la etapa avizării, prin pct. 2.2. din avizul său nr. 3007-008 din 21.01.2025, AGE a comunicat că este necesar de specificat sistemul informațional de stat, instituit de Guvern și documentat conform cerințelor art. 7⁶ din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale corespunzător, la care se face referință prin expresia „<i>platforma electronică dedicată proceselor contravenționale</i>”. Potrivit precizării din Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect la obiecția respectivă, autorul a menționat că, în redacția revizuită, sbp.8.1. a fost expus în următoarea redacție: „agentul constatator, prin intermediul mijlocului electronic de serviciu, <i>accesează aplicația dedicată</i>, care permite generarea actelor procesuale în format digital”. Considerăm că și formularea propusă este una prea generală și confuză, nefiind clar care sistem informațional de stat se are în vedere. Pe de altă parte, examinând cadrul normativ existent, este necesar de menționat că, potrivit sbp.16.4.11 și sbp.36.1. din Conceptul Sistemului informațional „e-Dosar: Gestiunea electronică a cauzelor penale/contravenționale”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 714/2024, una dintre funcțiile de	Nu se acceptă. Aferent propunerii de a specifica expres utilizarea Sistemului informațional „e-Dosar: Gestiunea electronică a cauzelor penale / contravenționale” în sbp.8.1 comunicăm despre faptul că la moment acest sistem este în curs de elaborare și respectiv nu este operațional, context în care am expus în proiect prevederile Hotărârii Guvernului nr. 517/2022, care reglementează activitatea Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții este platforma oficială instituită cu funcții de constatare, examinare și/sau soluționare a contravențiilor. Acest sistem asigură: - generarea și procesarea actelor procesuale contravenționale; - evidența și gestionarea unică a datelor privind cauzele contravenționale și persoanele implicate;

	bază ale sistemului informațional respectiv o constituie semnarea documentelor cu semnătură electronică, conform cadrului normativ, iar unele din documentele tehnologice ale acestuia sunt șabloanele documentelor/actelor procesuale/procedurale, precum și formularele utilizate în cadrul proceselor penale/contravenționale sau pentru documentarea accidentelor rutiere. De asemenea, examinând <i>proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a resursei informaționale formate de Sistemul informațional „e-Dosar: Gestiune electronică a cauzelor penale/contravenționale” și modificărilor la Conceptul-cadru al Sistemului informațional integrat al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 147/2024</i>, autor – Ministerul Afacerilor Interne, remis spre coordonare prealabilă către AGE, constatăm că potrivit sbp.18.5. din proiectul de Regulament, registratorul este obligat să semneze actele procesuale cu semnătura electronică simplă prevăzută de legislație. Prin prisma normelor menționate, rezultă că „aplicația dedicată” care permite generarea actelor procesuale în format digital urmează a fi realizată în cadrul Sistemului informațional „e-Dosar: Gestiunea electronică a cauzelor penale/contravenționale”. Reieșind din cele expuse, în scopul eliminării oricărui echivoc de interpretare a normelor juridice, propunem ca sbp.8.1 să fie completat, după cuvintele „aplicația dedicată”, cu cuvintele „din cadrul Sistemului informațional „e-Dosar: Gestiune electronică a cauzelor penale/contravenționale” ”.	- interoperabilitatea cu alte sisteme naționale relevante pentru procesarea informațiilor contravenționale. Sistemul informațional „e-Dosar” este o platformă centralizată destinată exclusiv susținerii digitale a activităților de gestiune a dosarelor penale și contravenționale, dar fără a substitui sistemele specializate dedicate fiecărui tip de procedură (penală sau contravențională). Astfel, în cazul contravențiilor, sistemul principal de referință rămâne cel instituit prin HG nr. 517/2022, iar e-Dosar acționează doar ca suport digital pentru activitățile de gestionare a dosarelor penale/contravenționale. Prin urmare, pentru o claritate inițială, pct. 1 din Regulament, a fost completat în final cu textul: „în cadrul Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții (în continuare – <i>Sistem</i>). ” În același timp, sbp.8.1 a fost completat cu textul „<i>din cadrul Sistemului</i>”.
2.	În vederea ajustării termenilor utilizați în proiectul de Regulament la prevederile cadrului normativ din domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat, propunem ca sbp.8.2. să fie revizuit și expus în următoarea redacție:	Se acceptă. Subpct. 8.2 a fost revizuit și expus în următoarea redacție: „8.2. <i>Sistemul verifică și validează identitatea agentului constatator prin</i>

	„8.2. sistemul informațional verifică și validează identitatea agentului constator prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);”.	intermediul serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);”.
	3. Suplimentar, în contextul inițiativei MAI de elaborare și promovare a proiectului de hotărâre a Guvernului în speță, luând în considerare argumentele expuse la pct.1 din prezentul aviz, recomandăm autorului să examineze necesitatea operării unor modificări la Conceptul Sistemului informațional „e-Dosar: Gestiunea electronică a cauzelor penale/contravenționale”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.714/2024, care să prevadă modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple.	Nu se acceptă. Același argument este valabil pentru propunerea nr. 1 înaintată de către AGE.
Ministerul Finanțelor (Nr. 04/1-06/114/231 din 19.02.2025)	1. De notat că la pct. 4.2 din Nota de fundamentare, ce vizează impactul financiar și argumentarea costurilor estimative a proiectului, este menționat despre faptul că ”Implementarea proiectului nu implică cheltuieli adiționale și alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, deoarece infrastructura tehnică necesară, cum ar fi tabletele, stilourile digitale și calculatoarele, este deja disponibilă în dotarea Inspectoratului General al Poliției”, nefiind prezentată o analiză amplă referitoare la impactul financiar în legătură cu dotarea corespunzătoare (cum ar fi tablete, stilouri digitale) a tuturor agenților constatori, alții decât cei din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care nu dispun de utilaj corespunzător. În acest se evidențiază că prevederile art. 440 alin. (1¹) din Codul contravențional se referă la modul de examinare și de soluționare a cauzelor contravenționale în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice simple de către toți agenții constatori din cadrul tuturor instituțiilor responsabile, nu doar din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.	Nu se acceptă. La etapa actuală, nu este posibilă estimarea exactă a numărului total de agenți constatori din cadrul tuturor instituțiilor responsabile care urmează să implementeze soluția digitală propusă. Astfel, orice estimare financiară referitoare la dotarea cu tablete, stilouri digitale și alte echipamente necesare ar fi prematură și inexactă. Un alt aspect important este că volumul de cauze contravenționale gestionate de agenții constatori variază în funcție de specificul fiecărei instituții. În unele cazuri, utilizarea sistemului digital poate să nu fie justificată operațional, ceea ce influențează necesarul real de echipamente și resurse financiare. În plus, impactul financiar depinde de deciziile viitoare privind modalitatea de implementare dacă aceasta va fi realizată gradual sau

			obligatoriu pentru toate instituțiile de la un anumit termen. Cu toate acestea, imposibilitatea estimării impactului financiar la această etapă nu constituie un impediment pentru aprobarea proiectului. Procesul de digitalizare a examinării cauzelor contravenționale este unul etapizat și flexibil, iar reglementările propuse creează cadrul necesar pentru implementarea ulterioară a soluțiilor digitale, fără a impune un termen rigid tuturor instituțiilor responsabile. Astfel, odată ce cadrul normativ va fi aprobat, instituțiile vor avea posibilitatea de a evalua resursele disponibile, de a identifica necesitățile tehnice și de a planifica adoptarea sistemului în funcție de capacitățile lor. Aprobarea proiectului reprezintă un prim pas esențial pentru crearea unui mecanism legal de digitalizare, urmând ca detaliile privind infrastructura tehnică și costurile aferente să fie stabilite progresiv, pe măsură ce procesul este implementat și ajustat conform realităților operaționale.
Serviciul de Informații și Securitate (Nr. IE/1599 din 20.02.2025)	1.	Serviciul consideră necesar expunerea punctului 9 în următoarea redacție: „Documentul electronic rezultat, semnat de toți participanții procesului contravențional, i se calculează valoarea hash prin intermediul funcției SHA256, ce reprezintă un identificator unic al documentului”. Or calcularea valorii hash prin intermediul funcției SHA256 asigură un identificator unic și securizat documentului electronic, conferindu-i integritate și prevenind modificările neautorizate. Această măsură este una esențială pentru a	Se acceptă. Pct. 9 a fost reformulat și expus în următoarea redacție: „<i>Documentul electronic generat, semnat de toți participanții procesului contravențional, i se calculează valoarea hash prin intermediul funcției SHA, care reprezintă un identificator unic al documentului</i>”.

	garanta valoarea probatorie a documentului în cadrul procesului contravențional.	
2.	La pct. 13, sunt descrise funcționalități ale sistemului electronic în care sunt create și stocate procesele verbale, respectiv Serviciul consideră că punctul urmează a fi expus în următoarea redacție: „Sistemul electronic de gestiune a procedurilor procesuale asigură:”. Totodată, funcția semnăturii electronice simple este descrisă la punctul 12. În acest sens, suplimentar considerăm necesară revizuirea denumirii Capitolului II. Considerăm important ca descrierea funcționalităților sistemului electronic să fie clară și concisă, evitând suprapunerea cu alte puncte ale Regulamentului, cum bunăoară ar fi punctul 12.	Se acceptă parțial. Totodată, pct. 13 a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>„Funcția Sistemului care generează acte procesuale semnate cu semnătura electronică simplă, se realizează prin: ”</i> De asemenea, denumirea Capitolului II a fost revizuită în: <i>„Modul de aplicare a semnăturii electronice simple și funcțiile sistemului”</i>.
3.	Se propune expunerea subpct.13.1 în următoarea redacție: „stocarea actelor procesuale electronice, și transmiterea unei copii contravenientului prin intermediul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) sau după caz, la adresa de email indicată de contravenient”.	Se acceptă. Subpct. 13.1 a fost expus în următoarea redacție: <i>„stocarea actelor procesuale electronice, și transmiterea unei copii contravenientului prin intermediul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) sau după caz, la adresa de email indicată de contravenient”</i>.
4.	La subpct. 13.2 se propune excluderea cuvintelor „în sistemul electronic destinat gestionării procedurilor procesuale” pentru a elimina dublările.	Se acceptă.
5.	La subpct. 13.3 se propune excluderea cuvintelor „generate în sistemul electronic destinat gestionării procedurilor procesuale” pentru a elimina dublările.	Se acceptă.
6.	Subpct. 13.4 se propune a fi expus în următoarea redacție: „semnarea actului procesual” din considerentul că la pct. 6 este descrisă noțiunea de semnătură electronică simplă.	Se acceptă.
7.	Subpct. 13.5 se propune a fi exclus.	Se acceptă.

	8. Subpct. 13.6 se propune a fi expus în următoarea redacție: „stocarea actelor procesuale semnate și a metadatelor aferente”. <i>Modificările subpct. 13.1-13.6 inclusiv reformularea subpct. 13.1 și 13.4, eliminarea dublărilor de la subpct. 13.2 și 13.3, excluderea subpct. 13.5 și reformularea subpct. 13.6, au ca scop clarificarea modului de stocare, transmitere și semnare a actelor procesuale electronice, asigurând un proces transparent și eficient.</i>	Se acceptă. Subpct. 13.6 a fost expus în următoarea redacție: „<i>stocarea actelor procesuale semnate și a metadatelor aferente</i>”.
	9. Pentru a clarifica modul de aplicare a semnăturii simple, la pct. 15 după cuvintele „semnătură electronică simplă” se propune introducerea textului „prin intermediul sistemului electronic de gestiune a procedurilor procesuale”.	Precizare. Reieșind din obiecția pertinentă nr. 2 a Ministerului Justiției care vizează pct. 15 și pct. 19 în redacția finală, acestea au fost revizuite integral și expuse în redacție nouă, astfel excluzându-se și unele interpretări eronate în raport cu conținutul anterior al acestor două puncte.
	10. Subpct. 16.3 se propune a fi exclus, or, nu este clar care este legătura „Autentificarea în doi pași” cu semnătura simplă.	Se acceptă. Subpct. 16.3 a fost revizuit și expus în următoarea redacție: „<i>este asociată cu datele de autentificare ale agentului constatator, confirmate printr-un mecanism de autentificare în doi pași, precum și cu mijlocul electronic de serviciu utilizat pentru semnare</i>”.
	11. Totodată, subpct. 16.4, 16.5 și 16.6 se propun a fi excluse din motiv că, nu au legătură logică cu punctul 16 și pot crea confuzii. Mai mult ca atât, cerința de integritate a documentului este expusă la subpct. 16.2. Astfel, obiectivul avizărilor este de a înainta spre aprobare un Regulament coerent, evitând introducerea unor cerințe care nu sunt relevante pentru scopul acestuia.	Se acceptă parțial. Excluderea subpunctelor 16.4, 16.5 și 16.6 ar putea reduce claritatea și robustețea cadrului normativ referitor la utilizarea semnăturii electronice simple. Aceste prevederi nu doar că au o legătură logică cu punctul 16, dar și contribuie esențial la

asigurarea securității și validității actelor procesuale.

Prin urmare, eliminarea acestor prevederi ar putea afecta claritatea și aplicabilitatea regulilor privind semnătura electronică simplă.

Astfel, pentru a le face mai clare sub formă de funcții specifice în contextul utilizării semnăturii electronice simple pct. 16 din proiect a fost revizuit și expus, după cum urmează:

„ 16. Semnătura electronică simplă este considerată valabilă dacă:

16.1. a fost aplicată de către participanții la procesul contravențional;

16.2. actul procesual semnat nu a suferit modificări ulterioare și este păstrat într-un format care garantează integritatea conținutului, utilizând standarde recunoscute, precum formatul de document portabil (PDF);

16.3. este asociată cu datele de autentificare ale agentului constatator, confirmate printr-un mecanism de autentificare în doi pași (2FA), precum și cu dispozitivul electronic utilizat pentru semnare;

16.4. în cazul contestării validității semnăturii electronice simple, identificarea semnatarului se realizează prin constatări tehnico-științifice sau expertize judiciare;

16.5. pentru garantarea integrității actelor procesuale semnate electronic, se utilizează algoritmi hash care generează un cod unic al documentului, atât înainte, cât și

		<i>după aplicarea semnăturii, prevenind orice modificare neautorizată.”</i>
12.	La pct. 18 și 19 după cuvintele „semnătură electronică simplă” se propune introducerea textului „prin intermediul sistemului electronic de gestiune a procedurilor procesuale”.	Se acceptă. La pct. 18 și 19 după cuvintele „ <i>semnătură electronică simplă</i> ” au fost completate cu textul „ <i>în cadrul Sistemului</i> ”.
13.	Reieșind din contextul Regulamentului, se propune ca punctul 20 să înceapă cu fraza „În cadrul sistemului electronic de gestiune a procedurilor procesuale”, ulterior conform textului.	Se acceptă. Totodată, reieșind din obiecția pertinentă nr. 2 a Ministerului Justiției care vizează pct. 20, acesta au fost revizuit și expus în redacție nouă, după cum urmează: „ <i>În cadrul Sistemului, actul procesual semnat cu semnătura electronică simplă produce efecte juridice și este admis ca probă, inclusiv în cadrul procedurilor judiciare, și nu poate fi respins doar pentru motivul că este în formă electronică</i> ”.
14.	La pct. 24, Serviciul atestă o neclaritate în partea ce ține de cum se asigură verificarea independentă, cum se asigură verificarea conformității și cum are loc acreditarea terților. Totodată, modul de contestare a aplicării semnăturii electronice simple prin intermediul sistemului electronic de gestiune a procedurilor procesuale, trebuie să fie identic cu modul în care se contestă aplicarea semnăturii olografe. Astfel, Serviciul recomandă revizuirea pct. 24 pentru a clarifica modul în care se realizează verificarea, este esențial ca aceste procese să fie transparente și să ofere garanții privind corectitudinea și legalitatea aplicării semnăturii electronice simple.	Se acceptă. Pct. 23 în redacția finală a fost revizuit și expus în următoarea redacție: „ <i>Constatarea autenticității și validității actelor procesuale semnate cu semnătură electronică simplă, se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar. Modul de contestare a aplicării semnăturii electronice simple este identic cu cel aplicabil semnăturii olografe, asigurând aceleași garanții procedurale și posibilitatea de expertizare tehnică sau judiciară</i> ”. Astfel, Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, prevede reglementări ce țin de principiile activității de expertiză judiciară,

		modul de realizare a expertizelor judiciare, atât de către instituțiilor publice de expertiză judiciară, cât și al birourilor de expertiză judiciară, care își desfășoară activitatea în mod independent.
15.	Serviciul consideră necesară revizuirea pct. 25 din considerentul că autenticitatea actelor procesuale să poată fi verificată de contravenient și după caz, de alte părți antrenate în examinarea cauzei. Această măsură este fundamentală pentru a garanta dreptul la apărare și accesul la o justiție echitabilă.	Se acceptă. Pct. 25 a fost exclus deoarece norma este opozabilă modului de constatare a autenticității actelor procesuale generate de sistem contravențional, nu și în privința semnăturii electronice simple.
16.	Serviciul atenționează asupra necesității de a clarifica noțiunile de „mijloace electronice securizate” și „mijloace tehnice adecvate” de la subpct. 27.1 și 27.4, or, este important ca aceste noțiuni să fie definite clar și precis, pentru a evita interpretările eronate și a asigura aplicarea uniformă a regulamentului.	Se acceptă. La subpct. 25.1 în redacția finală, cuvintele „ <i>mijloace electronice securizate</i> ” se substituie cu cuvintele „ <i>platformelor tehnologice guvernamentale și mijloacelor electronice autorizate</i> ”. De asemenea, la subpct. 25.4 în redacția finală, cuvintele „ <i>mijloace tehnice adecvate</i> ” se substituie cu cuvintele „ <i>mijloace de identificare electronică</i> ”, în sensul noțiunii din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.
17.	Punctul 28.4 se propune a fi exclus, or, participanții la procesul contravențional nu au de unde să cunoască, că există erori sau probleme tehnice în cadrul sistemului electronic de gestiune a procedurilor procesuale, responsabilitatea identificării și remedierii acestor probleme revine agentului constator, precum și administratorul sistemului. Propunerile înaintate au drept scop îmbunătățirea regulamentului, sunt justificate și pot contribui la clarificarea și eficientizarea procesului de aplicare a semnăturii electronice simple în cadrul procesului contravențional.	Se acceptă. Pct. 26.3 în redacția actuală a fost exclus.

Procuratura Generală (Nr. 4-1d/25-97 din 21.02.2025)	1. Apreciind conținutul proiectului în contextul principiilor activității de legiferare prevăzute la art. 3 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, în limita domeniului de competență al Procuraturii Generale, expunem următoarele: Este de înțeles precizarea reflectată în sinteza propunerilor și obiecțiilor prezentate de autorul proiectului, totuși, Procuratura Generală își menține obiecțiile exprimate în avizul nr. 4-1 d/25/64 din 22.01.2025. În completarea celor menționate în avizul anterior subliniem că, potrivit art. 40 alin. (1) și (2) din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (în continuare Legea nr. 124/2022): (1) Documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografa. (2) Documentul electronic semnat cu alt tip de semnătură electronică decât cea calificată este asimilat după efectele sale, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor sau sigiliilor electronice, cu respectarea condițiilor stipulate la art. 43 alin. (1).”. Totodată, potrivit art. 42 al aceași lege: „Documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege;	Precizare. În contextul observațiilor formulate, considerăm că acestea necesită o analiză suplimentară prin prisma cadrului normativ existent, în special a dispozițiilor din Codul contravențional și legislația privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Codul contravențional, prin articolul 440 alin. (1¹), prevede în mod explicit posibilitatea constatării și soluționării contravențiilor atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic, inclusiv prin utilizarea semnăturii electronice simple. Mai mult, această prevedere conferă Guvernului competența de a aproba modul de aplicare a procedurii, oferind un temei juridic clar pentru reglementarea propusă. Prin urmare, proiectul nu introduce norme noi, ci doar stabilește detalii tehnice necesare implementării eficiente a unei dispoziții legale deja în vigoare. În acest sens, proiectul respectă pe deplin principiul legalității și nu poate fi considerat o depășire a competențelor Guvernului. Dimpotrivă, Legea nr. 100/2017 privind actele normative permite adoptarea unor hotărâri de Guvern pentru aplicarea legilor, iar prezentul proiect se încadrează perfect în această categorie. În plus, este important de subliniat că, conform art. 60 alin. (1) din aceeași lege, Codul este un act normativ adoptat de către Parlament, prin lege organică, care cuprinde, într-un sistem unitar, cele mai importante norme juridice dintr-o anumită ramură a

	c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.” Per a contrario, conform pct.15 din proiectul hotărârii Guvernului: <i>„Actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.”</i> Subsecvent, potrivit pct.16, semnătura electronică simplă este considerată valabilă dacă: 16.4. în caz de contestare a validității acesteia, permite identificarea semnatarului prin orice metode posibile, inclusiv prin constatări tehnico-științifice sau, după caz, expertize judiciare. Din analiza normelor expuse, se observă încercarea de a echivala, prin efectele sale, semnătura electronică simplă, specificată în proiectul Hotărârii Guvernului, cu semnăturile electronice reglementate de Legea nr. 124/2022. Conform reglementărilor, semnăturile electronice reprezintă un element esențial al securității tranzacțiilor electronice și al autentificării documentelor, având un impact semnificativ asupra încrederii publicului în utilizarea acestora. În acest context, reglementarea unui tip de semnătură electronică printr-un act normativ inferior, cum ar fi Hotărârea de Guvern, ar submina nu doar importanța acordată de legiuitor acestui domeniu, ci și principiul legalității și al transparenței în stabilirea reglementărilor care vizează un sector esențial al sferei digitale. În acest sens, este de menționat că, potrivit art. 72 din Constituția Republicii Moldova: „Prin lege organică se reglementează: [...] r) alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesar adoptarea de legi organice.”	dreptului. Acest aspect nu exclude posibilitatea adoptării unor acte normative subsecvente, precum hotărârile de Guvern, care sunt necesare pentru detalierea și aplicarea concretă a normelor stabilite prin lege. În acest sens, Constituția Republicii Moldova și Legea nr. 100/2017 privind actele normative conferă Guvernului dreptul de a aproba hotărâri pentru aplicarea legilor, iar prezentul proiect se încadrează perfect în această competență. Dincolo de argumentele de ordin juridic, adoptarea acestui proiect este esențială pentru digitalizarea administrației publice și reducerea birocrăției. Procesul contravențional presupune rapiditate și eficiență, iar utilizarea semnăturii electronice simple contribuie la accelerarea procedurilor, reducerea consumului de resurse și îmbunătățirea accesibilității actelor emise. În plus, această măsură este în concordanță cu tendințele europene în domeniul digitalizării administrației publice. Art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 (eIDAS), permite statelor membre să stabilească nivelul de încredere acordat fiecărui tip de semnătură electronică în funcție de specificul național, iar Republica Moldova se aliniaza acestei direcții prin promovarea utilizării instrumentelor digitale în procesul contravențional. În concluzie, proiectul de Hotărâre de Guvern respectă integral prevederile legale, contribuind la aplicarea eficientă a Codului

		De asemenea, potrivit art. 1 alin. (1) al Legii nr. 124/2022: „(1) Prezenta lege are drept scop asigurarea funcționării la un nivel adecvat a pieței naționale în domeniul securității mijloacelor de identificare electronică și a serviciilor de încredere, precum și stabilește cadrul normativ de bază pentru utilizarea semnăturilor electronice, sigiliilor electronice, mărcilor temporale electronice, documentelor electronice, serviciilor de distribuție electronică înregistrate și serviciilor de certificare pentru autentificarea paginilor web.” Potrivit preambulului, „Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă [...]”. Prin urmare, având în vedere că legiuitorul a stabilit în mod expres necesitatea reglementării cadrului normativ pentru utilizarea semnăturilor electronice prin lege organică, subliniind astfel importanța și complexitatea domeniului, reglementarea altor tipuri de semnături electronice prin Hotărâre de Guvern ar contraveni principiilor stabilite de lege. În plus, o asemenea abordare ar putea crea confuzii în aplicarea uniformă a normelor legale, riscând să afecteze implementarea coerentă a politicii naționale și a obligațiilor internaționale asumate, inclusiv prin transpunerea Regulamentului (UE) nr. 910/2014. De asemenea, reglementarea unui tip de semnătură electronică printr-o Hotărâre de Guvern ar contraveni ideii de stabilitate și predictibilitate juridică, esențiale în domeniul tehnologiilor de identificare electronică și al serviciilor de încredere.	contravențional și la modernizarea procesului de constatare și soluționare a contravențiilor. Implementarea acestuia va permite o mai mare eficiență administrativă, reducerea sarcinii birocratice și facilitarea accesului cetățenilor la justiție într-un mod rapid, sigur și modern.
Consiliul Superior al Magistraturii (Nr. 314 m/i din 24.02.2025)	1.	Analizând proiectul actului normativ și argumentele prezentate în nota de fundamentare, Consiliul Superior al Magistraturii consideră oportună acceptarea și avizarea proiectului înaintat, or, prin promovarea acestui proiect se	S-a luat act.

	urmărește digitalizarea examinării cauzelor contravenționale. Agenții constatatori vor dispune de instrumente digitale moderne, care vor facilita gestionarea eficientă a informațiilor și reducerea volumului de muncă, alocarea de mai mult timp activităților strategice, contribuind la sporirea productivității instituționale. De asemenea, prin adoptarea regulamentului menționat, se urmărește ca cetățenii și instituțiile publice să beneficieze de acces rapid la informații, interoperabilitate între sisteme și un flux de lucru eficient. Din raționamentele expuse supra, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizează fără propuneri și/sau obiecții proiectul de act normativ.	
Expertizare		
Ministerul Justiției (Nr. 04/1-1852 din 20.02.2025)	Potrivit notei de fundamentare ce însoțește proiectul de act normativ, elaborarea proiectului de hotărâre, rezidă în necesitatea stringentă de a moderniza și eficientiza procesul de constatare și examinare a cauzelor contravenționale în Republica Moldova. Contextul actual, caracterizat prin utilizarea predominantă a documentelor fizice, a generat multiple provocări pentru autorități, cetățeni și mediul înconjurător. Printre acestea se numără birocrația excesivă, timpul lung de procesare, riscul pierderii sau deteriorării documentelor și consumul ridicat de resurse financiare și materiale. În prezent, examinarea cauzelor contravenționale implică o serie de proceduri complexe și fragmentate, care îngreunează activitatea agenților constatatori și a celorlalte instituții implicate. Documentele pe suport hârtie trebuie transportate fizic între diferite instituții, ceea ce generează nu doar costuri suplimentare, ci și un risc ridicat de erori umane și întâzieri. În plus, lipsa unei soluții digitale împiedică	S-a luat act.

	urmărirea etapelor procesuale în timp real, afectând astfel transparența și încrederea publicului în eficiența procesului contravențional. Această situație nu se aliniază obiectivelor strategice ale Guvernului Republicii Moldova, care și-a propus, prin Strategia de Transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, să implementeze măsuri concrete pentru dezvoltarea unei societăți digitale, în care serviciile electronice să fie accesibile tuturor cetățenilor sau eficientizarea instituțiilor publice prin utilizarea pe larg a tehnologiilor, iar lucrul administrativ - fără hârtie. În acest sens, Legea nr. 272/2024 pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 stabilește baza legală pentru utilizarea soluțiilor digitale în gestionarea cauzelor contravenționale, inclusiv prin introducerea semnăturii electronice simple. În contextul examinării proiectului, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare următoarele obiecții și recomandări:	
	<i>La proiectul Regulamentului:</i>	
1.	La pct. 14.1, cuvintele „în mod rezonabil” se vor exclude.	Se acceptă.
2.	Potrivit pct. 20, „Documentul semnat cu semnătură electronică simplă este echivalat, după valoarea probantă a acestuia, cu probele scrise sau mijloacele materiale de probă și nu poate fi respins în calitate de probă doar pentru motivul că este semnat cu semnătură electronică simplă.” Inițial, se consemnează că, reieșind din noțiunea probelor în sensul art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, este eronată utilizarea sintagmei „probele scrise”. Mijloacele de probă pot avea formă scrisă, nu și probele. Sub alt aspect, formula propusă de autor contravine art. 425 alin. (4) din Codul contravențional, potrivit căruia, nici o probă nu are o valoare prestabilită. Mai mult ca atât, referitor la admisibilitatea unor probe (în speță – documentul	Precizare. Cu referire la pct. 20 care prevede că „Documentul semnat cu semnătură electronică simplă este echivalat, după valoarea probantă a acestuia, cu probele scrise sau mijloacele materiale de probă și nu poate fi respins în calitate de probă doar pentru motivul că este semnat cu semnătură electronică simplă”, pune accentul pe valoarea probatorie a documentului semnat electronic, clarificând că semnătura electronică simplă nu poate fi un motiv pentru a respinge un document ca probă, indiferent de forma în care a fost semnat.

	semnat cu semnătura electronică simplă), aceste aspecte urmează a fi soluționate, în exclusivitate, potrivit prevederilor art. 425 în partea administrării și aprecierii probelor în procesul contravențional. Totodată, nu este clar care este necesitatea normei de la pct. 20, în contextul existenței pct. 15 din proiect, care indică că, „Actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.”	În partea ce ține de pct. 15 din proiect, care prevede că „Actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă”, subliniază faptul că, semnătura electronică simplă conferă documentului semnat aceleași efecte legale ca și semnătura olografă, adică se consideră echivalent în ceea ce privește validitatea și aplicabilitatea în cadrul procesului contravențional. Totodată, pentru excluderea unor confuzii la interpretarea celor două puncte, acestea au fost revizuite și expuse, după cum urmează: <i>„15. Semnătura electronică simplă are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă, iar actul procesual semnat cu semnătură electronică simplă este asimilat, după efectele sale, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă”;</i> <i>„19. În cadrul Sistemului, actul procesual semnat cu semnătura electronică simplă produce efecte juridice și este admis ca probă, inclusiv în cadrul procedurilor judiciare, și nu poate fi respins doar pentru motivul că este în formă electronică”.</i> Prin urmare, pct. 15 reglementează că semnătura electronică simplă are aceeași valoare juridică ca semnătura olografă și că actul procesual semnat cu semnătura electronică simplă este echivalat cu un document semnat olograf. Acesta pune accent pe echivalența juridică și efectele actului

			procesual, stabilind legătura între semnătura electronică și semnătura olografă, precum și între documentele electronice și cele pe hârtie. Pct. 19 stabilește că actul semnat cu semnătura electronică simplă produce efecte juridice și este admis ca probă în cadrul procedurilor judiciare. De asemenea, precizează că nu poate fi respins doar din cauza faptului că este în formă electronică, punând accent pe validitatea probatorie a actului semnat electronic. În concluzie, pct. 15 pune accent pe echivalența cu semnătura olografă, iar pct. 19 pe admiterea actului ca probă în proceduri legale.
	3.	La pct. 28 se va revedea numerotarea subpunctelor, deoarece nu este consecutivă.	Se acceptă.
	4.	La pct. 29, textul „(decizii, procese verbale)” se va exclude, or, potrivit Codului contravențional, actele gestionate și întocmite de către agentul constatatator nu se limitează doar la decizii și procese-verbale.	Se acceptă. La pct. 27 în redacția finală, cuvintele „(decizii, procese verbale)” au fost excluse.
Centrul Național Anticorupție (Raport de expertiză Nr. EHG25/10383 din 04.03.2025)	1	La pct.19 din proiectul Regulamentului „În cazul în care, conform legislației, se solicită ca documentul pe suport de hârtie să fie autentificat cu ștampilă, documentul semnat cu semnătură electronică simplă se consideră a fi corespunzător cerinței respective.” Potrivit pct.3 din proiectul Regulamentului, acesta are ca scop digitalizarea și simplificarea procesului contravențional prin utilizarea mijloacelor electronice de serviciu pentru constatarea, examinarea și soluționarea cauzelor contravenționale. Articolul 30 din proiectul Regulamentului stabilește că regimul juridic al prezentului acestuia nu se extinde în privința altor relații de drept public și/sau privat.	Se acceptă. Pct. 19 a fost exclus.

	Codul contravențional este unicul act normativ care reglementează procesul contravențional și, în ceea ce privește actele întocmite în cadrul procesului contravențional, nu stabilește obligativitatea aplicării ștampilei, eventual ștampilei entității pe care o reprezintă agentul constatatator. Prin urmare, norma examinată nu are aplicabilitate practică și depășește cadrul legal al proiectului. Conflictul normelor de drept este un impediment în aplicarea corectă a prevederilor normative și creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a prevederii „convenabile” care se va aplica într-o situație concretă. Se recomandă excluderea din proiect a prevederii examinate.	
2.	La pct.27 subpct. 27.5 din proiectul Regulamentului „Participanții la procesul contravențional au dreptul: [...] 27.5 să solicite clarificări sau suport tehnic pentru accesarea documentelor electronice semnate digital.” Potrivit art.54 alin.(1) lit. c) din Legea nr.100/2017, la elaborarea textului proiectului de act normativ: „terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative [...]”. Atât legiuitorul în Legea nr.272/2024, cât și autorul în textul proiectului, utilizează termenul „semnat cu semnătură electronică simplă”. Astfel, textul „semnate digital” poate crea anumite neclarități pentru persoanele interesate, creând impresia că se au în vedere modalități diferite de semnare a documentelor electronice. Terminologia utilizată neuniform, la aplicare poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului normei, și anume: tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen (din cauza confuziei provocate de numirea lui în moduri diferite) sau tratarea ca același fenomen a fenomenelor distincte (din cauza confundării a două noțiuni pentru care	Se acceptă. La subpct. 25.5 în redacția finală, cuvântul „digital” a fost substituite cu textul cu textul „cu semnătură electronică simplă”.

	proiectul utilizează aceeași denumire). În rezultat, pot apărea abuzuri din partea exponenților atât din sectorul public, cât și a celui privat. Se recomandă substituirea textului „digital” cu textul „cu semnătură electronică simplă”.	
3.	La pct.32 din proiectul Regulamentului „Agentul constator poartă răspundere personală în conformitate cu actele normative pentru plenitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informațiilor, precum și pentru păstrarea și utilizarea lor.” La elaborarea proiectului autorul au omis respectarea principiilor statuate în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, art.3 lit. d) din Legea nr.100/2017, printre principiile care urmează a fi respectate la elaborarea unui act normativ, enumeră principiile stabilității și predictibilității normelor juridice. Predictibilitatea normelor și stabilitatea raporturilor juridice sunt componente ale legalității actelor normative. Calitatea normelor juridice depinde și de faptul că ele trebuie să genereze o oarecare stabilitate, autoritățile statutului neputând fi inconsecvente față de o anumită realitate socială. Instabilitatea procesului legislativ subminează securitatea raporturilor juridice și pun în pericol cunoașterea și executarea prevederilor legale de către cetățeni. Prin urmare, respectarea principiului predictibilității (previzibilității) normelor juridice conferă coerență sistemului normativ, fiind de natură să asigure o lină și amiabilă relaționare între autorități și cetățeni, pentru ca aceștia din urmă să nu fie surprinși de acte normative inopinate, care să le prejudicieze interesele. Astfel, lipsa răspunderii clare a agentului constator pentru nerespectarea plenitudinii, autenticității, veridicității, integrității informațiilor din actele procesuale întocmite electronic, păstrarea și utilizarea lor (<i>spre exemplu:</i>	Se acceptă. Pct. 30 în redacția finală a fost revizuit și expus în următoarea redacție: <i>„Agentul constator poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală pentru încălcarea cu vinovăție a prezentului Regulament, în funcția de gravitatea situației.”</i>

	<i>disciplinară, contravențională, penală</i>) poate determina interpretarea favorabilă a prevederilor normative și respectiv, aplicarea sancțiunii necorespunzătoare. Se recomandă Redactarea normei prin prisma specificării exprese a tipului răspunderii pe care o poartă agentul constator pentru nerespectarea plenitudinii, autenticității, veridicității, integrității informațiilor din actele procesuale întocmite electronic, păstrarea și utilizarea lor.	

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN